

Okike Tupu Okike Jenesis

Cecil N. Wright

Okwu mmalite

Kedu ka ihe niile si malite? Ebee ka ihe niile si bja? Kedu ka anyị ga-esi akọwa ụyọkọ kpakpando ndị dị puku ijeri afọ ihè dīpūrū adīpū? Kedu mgbe e kere eluigwe, ala mmụọ, akụkụ na mmụọ ojọọ? Èkè ha tupu e kee Jenesis?

Anyị na-amalite ihụ na isi iyi nke ihe niile bụ isi iyi dī elu nke nwere ike kachasi elu, oḡugū isi na isi iyi nke nwere ụkpūrū omume na ụkpūrū omume.

O siri ike maka oke uche anyị ighota echiche nke enweghị mmalite na enweghị njedebe, EBIGHỊ EBI. Ma CHINEKE nọ ebe nile; nke ahụ bụ Ọ nọbu, dī ugbu a na ọ ga-adikwa mgbe niile. Akụkọ ihe mere eme na-egosi na mmepeanya niile efeela ụfọdụ ụdị onye dī elu ma kwere na ndụ kariri ndụ ụwa. Solomon kwuru na Chineke tinyere ọchịchọ a n'ime mmadụ. na "O tinyewokwa mgbe ebighị ebi n'obi ndị mmadụ, ma ha apughị ighota ihe Chineke meworo site ná mmalite ruo oḡwugwu." (Ekli. 3:11-12)

Isi nke 1

Eluigwe na ala mmụọ

Èkè Eluigwe ma ọ bụ na ọ dību adị?

Eluigwe nke eluigwe bụ ebe obibi nke Chineke. Ebe ọ bụ na Chineke nọ ebe niile, na-anọkwa mgbe niile, na ebe eluigwe bụ ebe obibi Ya, mgbe ahụ, eluigwe ga-adiriri mgbe niile. Nke a bụ eluigwe ebe ndị ezi omume ga-ebi ruo mgbe ebighị ebi. Ma ndị mmụọ ozi nọ ya mgbe "Chineke kere eluigwe na ụwa nke na-abughị eluigwe" dī ka ajụjụ Chineke jūrū Job gosiri. "Olee ebe ị nọ mgbe m mere ntọala ụwa? ... nkume nkuku n'ebe kpakpando ụtụtụ na-abụ ọnụ, na ndị mmụọ ozi niile na-eti mkpu ọnụ?" (Job 38:4-7)

Okwu:Ya mere, kpakpando ụtụtụ na ndị mmụọ ozi nọ na okike. Ọ bughị mgbe Chineke kere ha.

Eluigwe dī ka ebe obibi nke Chineke ekwesighi inwe mgbagwoju anya na ndị:

- a. Igwe ikuku na-ezo aka na mbara igwe, dī ka "anụ ufe nke eluigwe" ma ọ bụ "igwe ojii nke eluigwe." (Matiu 6:26; 8:20; Ọrụ 10:12; 11:6; Jemes 5:18)

- b. Sidereal eluigwe, mpaghara nke "anyanwụ," "ọnwá," na "kpakpando." (Jenesis 1:14-16; Abụ Oma 8:3-4; Matiu 24:29,35; Mak 13:15,31; Ndi Hibru 11:12; Mkpughe 6:14; 20:11)

Kedu maka hell, ọ dị adi mgbe niile ka ọ bụ na e kere ya?

Ebe e kere ndi mmuo ezi omume n'eluigwe, ndi mmuo ozi, ọ dighi mkpa maka hel ruo mgbe Setan na ndi mmuo ozi ya nupuru isi. "N'ihia na ọ buru na Chineke emeghi ndi mmuo ozi ebere mgbe ha mehiere, kama ọ tbara ha n'ime oku mmuo ma tinye ha n'agbu nke ochichiri gbara ochichiri ka edobe ha ruo mgbe ikpe." (2 Pita 2:4-5)

Ikwu: a ' to toba n'abu n'ime n'abis nke kachasi miri emi nke Hedis.' Ya mere, ọ di ka ezigara ndi muo-ozii ahụ na-enupu isi n'akuku Tataros nke Hedis, ebe obibi nwa oge ruo mgbe ezigara ha n'ime ahuhu ebighi-ebi, Ala-muo.

"Ndi mmuo ozi ndi na-anoghi n'onodu ikike nke aka ha, ma hapuru ebe obibi ha kwesiri ekwesii, O debewo n'agbu ebighi ebi n'okpuru ochichiri gbara ochichiri ruo n'ikpe nke oké ubochi ahụ." (Jud 6)

Ikwu: Mgbe ọ bula e kere hell, e hiwere ya ma debe ya maka ndi nnupuisi na ndi ajo omume n'onwu nke abuo ha. Nkwa ufodu ndi ozo bu:

1. "oké oku, ebe akwa na ita ikikere eze ga-adi." (Matiu 13:42)
2. "oku ebighi ebi nke a kwadebere maka ekwensu na ndi mmuo ozi ya." (Matiu 25:41)
3. "Ila n'iyi," (mbibi) ọ bughii nke ndi ajo omume. (Ndi Filipai 3:19)
4. "Nbibi ebighi-ebi si n'iru Jehova, site kwa n'ebube nke idi-ike-Ya." (2 Ndi Tesalonaiika 1:9)
5. "onwu nke abuo." (Mkpughe 2:11)
6. "Tuba ndu n'ime odo oku na brimstone, ... na-ata ahuhu ehie na abali ruo mgbe ebighi ebi." (Mkpughe 20:10)
7. "odo nke na-ere oku na brimstone, solfo." (Mkpughe 21:8)

Isi nke 2

Mmuo ozi Jehova

Mgbe Mosis chorọ imata aha Chineke ka o wee gwa umunna ya ndi Hibru no n'Ijpt, Chineke kwuru na ya bu "ABU M IHE M BU," na n'udi di mkpirikpi mgbe O kwuru banyere onwe ya di ka M. (Opupu 3:14) O wee gwa ndi okenye Izrel na Jehova, bu Chineke nke ndi nna ha, emewo ka ọ hu ya anya. Ihe di iche bu na Chineke kwuru banyere onwe ya n'okpuru onwe ya, n'ime onye mbu (A BU M), ebe Mosis ga-ekwu maka ya n'ezoghi onu, n'onye nke ato (O [Onye BU = Jehova).

O bu ezie na otutu ndi mmuo ozi nke Chineke, "mmuo ozi Jehova" ma ọ bu "nke Chineke", na (b) mo-ozii nke onuno ya "(b) Echiche ya") na Aisaia 63: 9.

“Mmụọ ozi nke Jehova” ma ọ bụ “nke Chineke” n’ime Testament Ochie pụrụ ịbụworị onye so n’isi chi nke mesiri ghọọ mmadụ dị ka Jisọs Kraịst (Jọn 1:1-3, 14).

Nrutu aka nke Testament Ochie

(a) Jenesis 16:7-14: “Mmụọ ozi nke Jehova” pụtara ìhè n’ihu Hega, bú ohu nwaanyi Seraj, mgbe ọ na-agbapụ n’ihi nne ya ukwu, ma gwa ya ka ọ lọghachi. o we kpọ aha Jehova Nke gwara ya okwu, si, Chineke Nke nāhu ihe ka I bu.

(b) Jenesis 18:1-19:28: “Ndi ikom” atọ pụtara ìhè n’ihu Ebreham, bú ndi e pụta onye onye n’isi Chineke. na ndi nke ọzọ, ndi a na-akpọ “ndi mmụọ ozi” (19:1, 15), banyere na Sọdọm ma gaa leta nwa nwanne Ebreham, bú Lot, napụta ya na ezinụlọ ya ná mbibi nke obodo ahụ.

(c) Jenesis 21:8-20: “Mmụọ ozi nke Chineke wee si n’eluigwe kpọ Hega òkù, si ya: “Gini na-eme gi Hega? N’ihi na Chineke anụwo olu nwa okorobia ahụ n’ebe ọ nọ. (vs. 17-18)

(d) Jenesis 22:1-19: “Mmụọ ozi nke Jehova wee si n’elu-igwe kpọ ya òkù, si, Abraham, Abraham: o wee si, Etukwasila aka gi n’ahụ nwa okorobia ahụ, . . . n’ihi na ubu a amatawom na i nātu egwu Chineke, n’ihi na i ọchighi nwa-gi nwoke, bú nwa-nwoke-gi, nánim, n’ebe m’no. ... Ibochighi nwa-gi nwoke, bú nwa-nwoke i nwere nání ya, na n’ime ngozi ka M’gāgōzi gi” (vs.11-17).

(e) Jenesis 24:1-67: Asụsụ Ebreham gwara ohu ya onye ọ na-ezigara n’obodo Nehọ nke di na Mesopotemia ka ọ lụgara nwa ya nwoke Aizik nwunye: “Jehova, bú Chineke nke eluigwe, Onye kupurụ m n’ụlọ nna m, na n’ala a mụrụ m, Onye gwakwara m okwu, Onye nūurukwa m iyi, si, Ọ ga-ebu ụzọ ziga mmụọ ozi n’ala nke a; maka nwa m nwoke site n’ebe ahụ.” (v.7; cf. v.40)

Ikwu: Onye edemede ahụ (Moses) ji ihe atụ nke a na-akpọ prolepsis, bú nke e na-ekwu banyere ihe tupu oge ya, di ka n’ikwu banyere Nero mgbe ọ bụ nwata, n’agbanyeghi na ọ bughị eze ukwu mgbe ọ bụ nwata. N’otu aka ahụ, Abraham n’oge ahụ e zoro aka na ya n’akukọ a na-atule, amaghi Chineke n’aha Jehova, kama ọ bụ Chineke pụrụ ime ihe nile (Hib. El Shaddai) (Ọpụpụ 6:2-3)—ọ bụ ezie na onye edemede ahụ maara ya.

(f) Jenesis 31:3-16: “Jehova wee gwa Jekọb okwu, si: “Laghachi n’ala nna gi hà, laghachikwuru ụmụnne gi; m ga-anonyekwara gi. ubu a bilie, si n’ala nka pua, laghachi n’ala amuru gi. (vs.3-13)

(g) Jenesis 48:15-16: “O wee gozie Josef, si: “Chineke nke nna nna m Ebreham na Aizik jere ije n’ihu ya, bú Chineke onye na-azụ m ogologo ndụ m ogologo ruo taa, mmụọ ozi ahụ nke gbaputaworo m n’ihe ọjọọ niile, gozie ụmuntakiri ahụ; ka akpokwa ha aha m n’aha nna m Ebreham na Aizik; ka ha too n’ime igwè mmadụ.” (vs.15-16)

nkweghachi ya obere oge tupu ya anwụọ na mgbe Jọshua duru ha gaa n'ebe ọdịda anyanwụ gafee Jōdan banye Kenan, kọrọ akụkọ dị iche iche pụtara ihè bú ndị mere n'ụzọ ahụ, na-egosi otú Jehova si nọrọ n'ezie n'ebe ha nọ mgbe ahụ n'agbanyeghị nnupụisi ha na imegide ha n'oge dị iche iche o mesiworo ntaramahụhụ. Na 1:32-33, Mosis nọ na-akọ otú ọ gwara ha na Kedesh-Barnea, si: "Jehova bú Chineke unu . . . ga-ejekwa n'ihu unu n'ụzọ, ịchọ unu ebe ị ga-amaba ụlọkwuu unu n'ọkụ n'abalị, igosi unu ụzọ unu ga-esi na-eje, na n'ígwe ojii n'ehihie." Nke ahụ bụ ihe ahụ Chineke kwere ná nkwa n'ihu ihe e kwuru n'elu nke mmehie na mmehie anyị n'elu. 32-33). Ma ọgbọ ndị toloro eto enupụrụ isi otú ahụ na Kedesh, nke dị nso n'ókè ala Kenan, nke na Chineke nyere ha ntaramahụhụ site n'ime ka ha yigharịrị ịbanye Kenan ruo afọ 40 mgbe ha hapụsiri Ijpt, mgbe ndị nnupụisi nile gaara anwụ n'ala ịkpa.

Okwu ngwụcha na Ọpụpụ 32-33

(k) Mgbe Izrel mara ụlọkwuu n'ala dị larịi nke Moab nke dị n'ebe ọwụwa anyanwụ nke Jōdan, bú nke dị n'akụkụ Jeriko, "mmụọ ozi Jehova" so na-egbochi Balam onye amụma ahụ nwere anyaukwu ka ọ ghara kọchaa ndị Izrel n'ihu eze Moab bú Belak. (Ọnụ Ọgụgụ 22:22-38) Na na vs.35-38 "mmụọ ozi nke Jehova" na "Chineke" yiri ka hà hà nhata.

(l) Mgbe Izrel biri na Kenan, "mmụọ ozi Jehova" pụtara site n'oge ruo n'oge nye ndị dị iche iche maka nzube pụrụ iche:

a) Nye Israel na Bokim, ka o baara ha mba n'ihu na ha achụpụghị ndị bi na Kenan ruo n'ókè o nyere ha iwu – ma mata onwe ya dị ka onye kpọputara ha n'Ijpt. (Ndi Ikpe 2:1-5)

b) nye Gideon n'Ọfra, ka o nye ya ka ọ naputa Israel n'aka nmebu Midian-a we mata ya dika Jehova. (Ndi Ikpe 6'11-14)

c) nye nwunye Manoa, ma emesia nye Manoa, ibu amụma na ha ga-abụ nne na nna Samson— ha wee mata na ha ahụwo Chineke. (Ndi Ikpe 13:2-25)

d) nye Devid n'akuku ebe-nzocha-ọka nke Arauna, mbe o guzosiri ike na ajo ọria nefe efe wetara Devid n'ọnu-ogugu ndi Israel bayere agha nenweghi ikike Chineke, na ebe Devid kwuputara ya nmehie-ya. (2 Samuel 24:15-17; 1 Ihe E Mere 21:18-27)

e) gakwuru Ilaija, n'ime ọzara dị n'ebe ndida nke Bia-sheba mgbe ọ na-agbaga Horeb site n'aka ajo Jezibel nke dị na Jezreel mgbe o gbusiri ndi amuma ụgha ahụ ọ nọworo na-akwado. (1 Ndi Eze 19:1-8)

f) }gwara Elaija [z] ka emesiri, bayere ozi [z] jegara eze Ehazaia nime Sameria, onye na-ach] ozi Baal-zebul, bú chi Ekron. (2 Ndi Eze 1:1-16)

g) gawa n'omuma-ulo-ikwū Asiria nke di n'azu Jerusalem, ka o tiḅue ya na izoḅuta obodo ahu site na mbuso-ḅlu na nbibi. (2 Ndi Eze 19:35-36)

H) Omuma Zakaraya onye amuma, nke di nso na njedebe nke opupu nke Juda na Babilon, ka ha mee ihe ndi di mkpa, di ka ndi ha na ha nwere n'isi akwukwo isii di na Bible. A na-akpo ya "mmuo ozi nke mu na ya kwurita okwu" na "mmuo ozi Jehova." (Nke ikpezu na 1:11, 12:3:1, 5, 6)

Ikwu: O bu ezie na (4) ruo (8) akowaputaghi "mmuo ozi Jehova" ozu di ka e kwuru n'ebe ndi e kwuru okwu ya na mmalite, o dighi ihe o bu na n'ihe ndi gbara ha gburugburu nke machibidoro ha izo aka n'otu aka ahụ n'ebe onye otu nke Chineke no kama ibu mmuo ozi e kere eke nke Jehova zitere. Otú ahụ ka o dikwa n'ihe banyere akuku Akwukwo Nso atọ fodoru bu ndi kwuru banyere "mmuo ozi nke Jehova" n'ekwughị banyere oge ije ozi o bu kpomkwem—ya bu, Abu Oma 34:7; 35:5,6 – ma na-ekwu banyere ozi ha n'aha ndi nso nke Chineke, dika ndi ozu na-eme.

Nrutu aka nke Testament Ohuru

N'ikwu banyere Mozis, Oru 7:30-32 na-ekwu, si: "Mgbe afu iri anu gasiri, otu mmuo ozi putara n'ihu ya n'ime ozara nke Ugwu Sainai, n'ire oku n'ime oha. . . . 7:38 na-ekwukwa, si: "Onye a bu onye no n'ogbak (mgbako) n'ime ozara, ya na mmuo ozi ahụ gwara ya okwu n'ugwu Sainai, ya na nna anyi ha" – nke a kwara na Pentateuch di ka "mmuo ozi nke Jehova" ma mata ya di ka Jehova, ya bu, di ka onye so n'isi Chineke. Ma amaokwu ndi a n'Oru Ndiuzi na-akowaputa mmuo ozi e kwuru na o bu otu ihe n'oge ndi a niile.

Ozu anyi nwere 1 Ndi Korint 10:1-4, di ka nke a: "Umuna m, achoghi m ka unu ghara ima, na nna anyi ha nile no n'okpuru igwe ojii, ha nile wee gabiga n'oke osimiri; e wee mee ha nile baptizim ka ha [Gr. banye] Moses n'igwe ojii na n'oke osimiri; ha nile ririkwa otu nri ime mmuo [manna]; n'ihu na ha nuru ihe-onu sitere na nkume nke Mo Nso nke soro ha: nkume ahu bu kwa Kraist.

Ebe ihe onunu ahụ sitere n'ezie bu Mmuo, o bughị nkume nkiti nke na-adighi ndu nke o si na ya puta. Onye ahụ bu "Kraist," "oke nkume ime mmuo." NA "O soro ha." Nke ahụ na-aghaghị iputa na o bu onye otu Chineke nke so Izrel si n'ljipt ruo Kenean, ma ka na-ejekwa ozi di ebube n'oge di iche iche n'ala Kenan, nakwa di ka onye ahụ putara ihè nye ndi nna ha mbu, Ebreham, Aizik, na Jekob, di ka akwara n'elu site na mmalite. Ma mgbe o "ghoro anu ahụ, birikwa n'etiti anyi... di ka... onye a muru nani ya site na Nna." (Jon 1:14), a ka nwere ndi mmuo ozi Chineke bu ndi jere ozi n'oge digasi iche iche, ma o dighi onye a kporo "mmuo ozi nke Onyenwe anyi" ma o bu "nke Chineke," bu nke a kpworo ya, ma o yikwara ka o bu nani ya.

Ikwu: E mikpuru umu Izrel n'ime Mozis, bu ihe mgbaputa anu ahụ site n'agbu ndi ljipt. Ndi Kraist na-emikpu n'obara Kraist, bu mgbaputa ime mmuo ha site n'agbu nke mmehie.

Isi nke 3

Ndi mmụọ ozi

Ndi mmụọ ozi n'ozuzu

A na-asugharịkarị okwu ahụ bụ “mmụọ ozi” nke okwu Hibru malak na okwu Grik aggelos – nke pụtara onye ozi ma ọ bụ onye nnọchi anya.

Ndi mmụọ ozi (nke a na-ejikarị eme ihe n'okwu ahụ) na ndi mmụọ ojọọ bụ ndi mmụọ. Ha enweghị ahụ anụ ahụ dị ka ụmụ mmadụ, ọ bụ ezie na mgbe ụfọdụ ndi mmụọ ozi na-apụta n'oyiyi mmadụ, ụfọdụ ndi mmụọ ojọọ emewokwa ka ha na-enwe mmasị n'ahụ mmadụ ma ọ bụ nwee mmasị siri ike.

Enwere ma ezi ndi mmụọ ozi na ndi mmụọ ozi dara ada - ndi mmụọ ozi nke Chineke na nke Setan. E nwekwara ndi mmụọ a maara dị ka ndi mmụọ ojọọ bụ ndi Setan na-achị. A kpọrọ ndi mmụọ ozi aha ọtụtụ ugboro na Baibụl. A na-akpọkwa ndi mmụọ ojọọ aha dị ka “ekwensu,” “mmụọ na-adighị ọcha” na “mmụọ ojọọ.”

Ọchịchị mmụọ ozi

N'ọhụụ ya mgbe ọ nọ n'agwaetiti dị na Patmos, Jọn dere, sị: “M wee hụ ndi mmụọ ozi asaa ndi na-eguzo n'ihu Chineke.” (Mkpughe 8:2)—nke a na-ewerekarị dị ka “ndi mmụọ ozi,” ọ bụ ezie na e meghị nke ahụ n'ụzọ doro anya n'Akwụkwọ Nsọ. Ma akwụkwọ bụ Cambridge Bible Commentary on the New English Bible (1965) na-ekwu, sị: “Isiokwu ahụ doro anya na-egosi na anyị kwesiri iwere ndi a dị ka ndi mmụọ ozi asaa ahụ; ha bụ Gabriel (onye na-ekwu na Luk 1:19, 'Eguzo m n'ebe Chineke nọ'), Michael, Raphael, Uriel, Raguel, Saraqael, na Remiel (=Jeremiel, bụ ndi e kwuru n'aha ndi dị n'akwụkwọ Enoch 6:1 Pseudepigrapha]. Naanị Michael na Gabriel ka a na-akpọ aha n'ime Akwụkwọ Nsọ Raphael bụ otu n'ime ihe odide ndi bụ isi na akwụkwọ Tobit (na Apokrifā) na ọ na-ekwu, "Abụ m Raphael, otu n'ime ndi mmụọ ozi asaa ahụ, ndi ... na-aga n'ihu ebube nke Onye Nsọ."

Ikwu: "Pseudepigraphal" bụ ọrụ ma ọ bụ ederede onye na-ekwu na onye edemede na-abughị onye edemede. E nwekọtara akwụkwọ Inọk site n'ihe odide ndi Juu kweere na ọ dị n'oge malite na 150 BC.

Ikwu: Ma o nwere ike jbu na iguzo n'ihu Chineke abughị naanị ihe ga-ewe iji mee mmụọ ozi onyeisi ndi mmụọ ozi ma ọ bụ iji mata na ọ bụ ya. N'ihu na Jizos siri: “Hụ na unu eledala otu n'ime ndi nta a anya [ndi a di umeala n'obi kwere ekwe n'ime onwe ya, vs 3-6]: n'ihu na a si m unu, na ndi mmụọ ozi ha n'eluigwe na-ahụ ihu Nna m nke bi n'eluigwe mgbe niile” (Matiu 18:10). Gabriel wee sị: “M na-eguzo n'ihu Chineke” (Luk 1:19); ma akukụ Akwụkwọ Nsọ akpoghị ya “onyeisi ndi mmụọ ozi” n'agbanyeghị na akwụkwọ pseudepigraphal nke Inọk kpọrọ ya.

Ọ dị ka e nwere ọkwa n'etiti ndị mmụọ ozi site n'iji okwu pụtara "onyeisi ndị mmụọ ozi," nke pụtara mmụọ ozi kachasi elu, nke pụtara ugboro abụọ n'ime Testament Ọhụrụ. Otu ebe bụ 1 Ndi Tesalonika 4:16 , bụ ebe e wepughị isiokwu ahụ kpomkwem n'ihe odide Grik, n'agbanyeghi na ọ na-arụ ọrụ ná nsughari, n'ihya, a pụrụ ighota ya dị ka "onyeisi ndị mmụọ ozi," n'ihya kwa na-enye ohere ka e nwee ọtụtụ ndị mmụọ ozi. Ma, ọ dikwara na Jud 9, bụ ebe a kpọ aha Maikel ma kpọọ ya "onyeisi ndị mmụọ ozi," dị ka à ga-asị na ọ na-egosi na ọ bụ naanị ya, n'agbanyeghi na Jud maara akwukwọ pseudepigraphical nke Inok nke oma.

Anyị ejedebeghi na akụkụ Akwukwọ Nso, Otú ọ dị, na okwu ahụ bụ "onyeisi ndị mmụọ ozi," maka ihe egosi nke ọkwá n'etiti ndị mmụọ ozi. Mana anyị ga-ekwuputa n'oge a naanị abụọ ọzọ.

(a) Na 2 Pita 2:4 na Jud 6, e zoro aka n'ebe ndị mmụọ ozi mehieworo, Juda kwukwara na ha 'edebeghi ọchịchị nke ha, kama ha hapụrụ ebe obibi ha kwesiri ekwesị. Nke a na-egosi ma ọkwa yana ọrụ n'otu ebe na ọrụ dị iche iche.

Ikwu: Ihe "pụtara" bụ nkowa nkeonwe.

(b) Nko, 1 Peter 3:22 etin abaña Jesus Christ, emi odude ke ubok nnasia Abasi, ama aka heaven; A na-edokwa ndị mmụọ ozi na ndị ọchịchị na ndị di ike n'okpuru ya." O yikariri ka "ndị ọchịchị" na "ike" na-ezo aka n'udi nke ndị mmụọ ozi nwere ọrụ pụrụ iche na ibu ọrụ kama ibu ndi e kenwere ndi na-abughị ndi mmụọ ozi—di nnoo ka e g gg' "Ndi-nso niile nime Kraist Jisus no na Filipai , ya na ndi bishop na g gggggggggggggggggggg bêsêsês† ọ bughị "ndi nsq," kama na ha bu ndi-nso nwere ọrụ pụrụ iche na ọrụ e kenwere ha.

Ikwu: Nsughari Bible e mechaa King James Bible na-enwekari onye nlekota kama ibu "bishop." Mgbe a sughariri Bible King James, Uka England nwere ọkwa ma ọ bụ ofis nke Bishop. Ebe Eze James bụ onyeisi Chọochi England, o nyere iwu ka e mee ka Bible King James kwesiri n'ozizi na omume chọochi England. A tuleri okwu ahụ bụ bishop n'A Kingdom Not Mede With Hands, BbleWay Publishing.

(1) CHERUBIM (otutu cherob). Ndi a bu ndi mbu a kpotururu aha ma yie ka ha so na ndi kacha elu n'okwa.

(a) Mgbe Adam na Iv mehiechara ma chupu ha n'Iden. Chineke "dobere ndi cherob n'ebe ọwụwa anyanwu nke ubi Iden a gbara ogige, na ire ire nke mma agha nke na-atughari n'uzo nile, idebe uzọ osisi nke ndu." (Jenesis 3:24). Ma ebe a enweghi nkowa nke cherubim.

(b) Ihe oyiya aburo nke "cherob" nke e ji ọla-edo mee ma guzo na nsotu aburo nke oche ebere ahụ n'elu igbe ogbugba ndu ahụ n'Ebe Nso Kachasi Nso nke Uloikwu nke Chineke mere ka Mozis wuo n'Ugwu Sajnai mgbe a naputara Izrel n'agbu ndi Ijpt. N'ebe ahụ, Chineke kwere nkwa na ya na Mozis ga-ezute ma "si n'elu oche ebere ahụ kparita uka, site n'etiti

cherọb ahụ dị n'elu igbe ihe àmà."—ihe ọ pụtara bụ na "cherọb" ahụ bụ otu n'ime iwu kasị elu nke ihe e kere eke. (Ọpụpụ 25:18-22; 37:7-9; Ọnụ Ọgụgụ 7:89)

- (c) Mgbe e mesiri, mgbe e wughachiri Ụlọ Nsọ nke Solomọn ka ọ nọchie Ụlọikwuu ahụ, e nwere ihe oyiyi abụọ nke "cherubim" e debere na "okwu ọnụ" (nke kwekọrọ na Ebe Nsọ Kachasi Nsọ n'ụlọikwuu) iji kwado ndị nọ n'ụlọikwuu ahụ, ma e wezuga ibu ma dijiche. Ma m̀bidi nile nke ulo uku ahu nwere ihe-otutu nke cherubim, bu nkwa, n'ime na n'ezị, dika ọnu-uzo-ya na ọnu-uzo-ya si di.
- (d) N'oge ndoro n'agha nke Babilon na Juda, nakwa n'akuku osimiri Keba, "e meghere eluigwe" nye Ezikiel onye amuma, ọ 'huru kwa ọhụ Chineke,' nke mbu n'ime ha gosiputara "oyiyi nke ihe anọ dij ndu" n'akuku osimiri ahụ (Ezikiel 1:1-28), bu nke e mesiri mata dij ka "cherubim" (10:1-22); na n'ohu sochirinu nke ulo nsọ e weghachiri eweghachi (40:1-47:5), e ji "cherob" na nkwa kpuchiri mgbidi ya na onu uzo ya (41:18-25). Na nkwa ha zuru ezu karja nke ndi bu uzo - dikwatụ ichi.
- (e) Naani ihe e kpoturu "cherob" n'ime Testament Oheru bu na Ndi Hibru 9:5 ebe e kwuru banyere "cherob nke ebube nke na-ekpuchi oche ebere" nke ulo nsọ elu uwa.

Kwuo okwu banyere ihe anọ dij ndu:

Nke ọ bula n'ime ihe anọ ahụ dij ndu Ezikiel "nwere oyiyi nke mmadu," ma e wezuga na nke ọ bula nwere ihu anọ na nku anọ, ọbụ ukwu ha "dikwa ka ọbụ ukwu nwa ehi" ma "na-egbuke egbuke dij ka ọla a na-enwu enwu." Ha newkwara "aka mmadu n'okpuru nku ha nke akuku anọ." "Ma odidi nke iru ha, ha nwere iru mmadu; ha anọ newkwara iru odum n'akuku aka nri;... na ihu ehi n'akuku aka ekpe;... na ihu ugo (n'akuku ihu mmadu). (1:4-9)

"Ma oyiyi nke ihe ndi dij ndu [ma ọ bughị.] Odidi ha dij ka icheku oku na-ere oku, dij ka ọwa oku: oku na-aga na-aga n'etiti ihe ndi dij ndu; oku ahụ wee na-egbuke egbuke, na site n'oku ahụ amụ. (1:10-14)

N'akuku nke ọ bula n'ime "ihe e kere eke dij ndu" nke Ezikiel ọhụ nke mbu, ọ huru otu wheel na-achọ imata ihe ("dij ka beryl [ya bu, acha anunu anunu na-acha anunu anunu n'udij]" na "dij ka wiil nke dij n'ime wiil") n'ala maka ihu anọ ha nke ọ bula. Ma akuku nke wiil ndi ahụ dij elu ma dij egwu; na... juputara n'anya gburugburu." Mgbe ihe ndi ahụ dij ndu na-agahari, wiil ndi ahụ na-ejeghari na ha; mgbe e sikwa n'ala buliri wiil ndi ahụ elu, a nabulikwa wiil ndi ahụ elu - n'ihina "mmu [ma ọ bu, ndu] nke ihe ndi dij ndu dij na "ukwu." (1:15-21)

Kwusi ikwu banyere ihe anọ dij ndu

- (2) SERAPHIM (otutu "seraf") - putara n'uzo nkiti ndi na-ere oku, nke mere na n'odidi ha puru idiworj ka "cherob" ahụ Ezikiel huru—ya bu, "dij ka icheku oku," ma ọ bu ikekwe dij ka àmumà.

Ikwu: A kpọtụrụ Seraphim nanị n’otu akụkụ—nke na-akọwa ọhụụ na-atụ egwu Aịsaja nwere banyere ebube Jehova mgbe a kpọrọ ya n’ọfịs onye amụma, ebe “ndị seraphim” sokwa n’obí Jehova.

"N'afọ nke eze Uzaia nwuru, ahurụ m Jehova ka ọ nọ ọdụ n'ocheeze dị elu na nke dị elu; ụgbọ okporo ịgwè ya jupụtakwara ụlọ nsọ ahụ. Ndị seraf+ guzokwa n'elu ya: onye ọ bụla nwere nku isii; abụọ ka o ji kpuchie iru ya, na abụọ ka o ji kpuchie ụkwụ ya, na abụọ ka o ji efe efe. Otù na-etiku ibe ya [n'ezie, Nsọ, nke a na nke a], na-asị "Jehova nke usu nile nke ndi-agma, na-ekwu, uwa juputara n'ebube-Ya. Ntọ-ala nile nke nbata-uzọ we ma jijiji n'olu onye nēti nkpu, ulo ahu we juputa n'anwuru-ọku. M'we si, Ahuhu dirim! n'ihhi na atufurum; n'ihhi na onye ebuḅere-ọnu-ya abua ka m'bu, ọ bu kwa n'etiti ndi ebuḅere-ọnu ruru áru ka m'nēbi: n'ihhi na anyam abua ahuwo eze, bú Jehova nke usu nile nke ndi-agma.

"Otù nime ndi-seraph we fekurum, nēji kwa icheku di ndu n'aka-ya, nke o were nkpa di n'elu ebe-ichu-àjà were: o we were ya metu ọnum, si, Le, nka emetuwo ebuḅere-ọnu-gi; (Aịsaja 6:1-7)

Ma ebe a anyị enweghị nkọwa ma e wezuga n'ihhi na onye ọ bụla nwere nku (isi na ọnụ ọgụgụ, abụọ n'ime ha na-efe efe), ụkwụ, ihu, aka (ma eleghị anya abụọ), na ike ikwu okwu.

(3) OKWU NDỊ IKE. Ndị a anyị nwere na New Testament, na Akwụkwọ Mkpughe, n'ọhụụ Jọn hụrụ nke ocheeze ụlọ nke eluigwe na ala. E nwere anọ n'ime ha, nke yiri n'akụkụ ụfọdụ nke cherubim na ndị seraphim nke Testament Ochie. Ha "juputara n'anya n'ihu na n'azụ," dij n'etiti ocheeze ahụ, na gburugburu ocheeze ahụ" - ikekwe otu akụkụ nke ocheeze ahụ n'onwe ya, na n'akụkụ abụọ nke ebe ocheeze ahụ dij elu. "Ihe mbụ e kere eke dij ka ọdum, ihe nke abụọ e kere eke dij ka nwa ehi, na nke atọ e kere eke nwere iru dij ka nke mmadụ, na nke anọ e kere eke dij ka ugo na-efe efe. Ma ihe anọ ahụ dij ndụ, nke ọ bụla n'ime ha nwere nku isii, niile juputara n'anya anya gburugburu na n'ime; ma ha enweghị izu ike ehie na abali, na-asị, Nsọ, nsọ, nsọ ka Onyenwe anyi Chineke, Onye Pụrụ Ime Ihe Nile, Onye na-abia." (Mkpughe 4:6a-8)

(4) Ndị okenye. "Occheeze iri abụọ na anọ [nke dij n'okpuru] gbara occheeze ahụ gburugburu [nke yiri ka ha gbara 'ihe anọ dij ndụ' na 'occheeze' ndi bú isi' na ndi bi n'ime ya gburugburu]: ma n'elu occheeze ahụ ka m hụrụ ka ndi okenye iri abụọ na anọ nọ ọdụ, yi uwe ọcha: na okpueze ọlaedo n'isi ha." (Mkpughe 4:4) Ma eleghị anya, ndi a bu mmadụ n'odidi.

Ọtụtụ mgbe, "ihe e kere eke dij ndụ" na "ndi okenye: mere ihe na egwu. Dika ọmụmaatụ,

(a) Mgbe ihe ndi ahụ dij ndụ na-efe Chineke, ndi okenye sonyeere ha. (Mkpughe 4:9-11)

(b) Mgbe Nwa Aturụ ahụ meriri imeghe akwụkwọ nke akara asaa ahụ, "ihe anọ ahụ dij ndụ na ndi okenye iri abụọ na anọ ahụ daa n'ala n'ihu Nwa Aturụ ahụ... Ha wee buru abụ ọhụrụ, si, I kwesiri ekwesiri" wdg (Mkpughe 5:8-10).

- (c) Mgbe ọtụtụ iri puku ndị mmụọ ozi na ihe ọ bụla e kere eke na-esonyere ofufe, “ihe anọ ahụ dị ndụ kwuru Amen. Ndị okenye wee daa kpọọ isi ala. (Mkpughe 5:11-14)
- (d) N’oge ọzọ, e kwuru na “ndị okenye na ihe anọ ahụ dị ndụ... dara n’ihu ocheeze ahụ na n’ihu ha ma fee Chineke.” (Mkpughe 7:11-12)
- (e) Ma mgbe oké ìgwè mmadụ na-eme ememe ọdịda nke Babilon n'eluigwe "ndị okenye iri abụọ na anọ na ihe anọ ahụ dị ndụ dara n'ala wee kpọọ isiala nye Chineke nke nọ ọdụ n'ocheeze ahụ, na-asị, Amen, Haleluya." (Mkpughe 19:1-4)

Mgbe ọfọdụ, ha na-eme ihe n'adabereghị.

- (a) Mgbe Jọn nọ na-akwa ákwá n’ihi na ọ dighị onye ọ bụla n’eluigwe na n’ụwa a hụrụ ka o ji akara asaa meghee akwụkwọ ahụ, “otu n’ime ndị okenye sịrị ya: “Akwala ákwá,” n’ihi na ọdum nke ebo Juda emeriwọ, imeghe akwụkwọ ahụ. (Mkpughe 5:1-5)
- (b) Mgbe e meghere nke ọ bụla n’ime akàrà anọ mbụ nke akwụkwọ ahụ, ihe anọ ahụ dị ndụ tughariri wee malite iti mkpu, “Bịa,” ka otu n’ime ịnyinya anọ na ndị na-agba ịnyinya ga-apụta. (Mkpughe 6:1-8)
- (c) N’oge ọzọ “ndị okenye iri abụọ na anọ ahụ dara kpue ihu n’ala ma kpọọ Chineke isiala,” n’ekwughị okwu ọ bụla banyere ihe anọ ahụ dị ndụ. (Mkpughe 11:16-18)

(5) Ndị mmụọ ozi. Na mgbakwunye na ụdị ihe e kere eke dị n'eluigwe nke a kpọturu aha na Agba Ochie na nke Ọhuru, e nwere ọtụtụ ndị ọzọ nke a na-akpọ nanị nke okwu sara mbara na nke na-agụnyekarị "ndị mmụọ ozi." E nwere “ọtụtụ ndị mmụọ ozi... puku kwuru puku ugboro iri puku, na puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku kwuru puku n'ocheeze ahụ. akwụkwọ (Mkpughe 5:11-12). Ma n’ime Akwụkwọ nke Mkpughe, ndị mmụọ ozi, n’otu n’otu ma ọ bụ n’ìgwè, ka a kpọturu aha n’ebe nile—dị ka ha dịkwa n’ebe ndị ọzọ n’ime Agba Ochie na Agba Ọhuru. Ndị Hibru 12:22 kwukwara banyere “ìgwè ndị mmụọ ozi a na-apughị ịgụta ọnu” n’ihe metụtara “Jerusalem nke eluigwe.”

Ozi nke ndị mmụọ ozi

Dị ka ndị mmụọ ozi nke Chineke na nke Kraịst, ha bụ “mmụọ nile na-eje ozi, ndị e zipuru ijere ozi n’ihi ndị ga-eketa nzọpụta.” (Ndị Hibru 1:14)— e wezuga ozi ọ bụla ọzọ, a puru inwere ha n’ime eluigwe na ala sara mbara na nke yiri nke na-enweghị nsọtụ nke Chineke. Ọtụtụ akụkụ, a naghị akọwa ọdịdị ha. Ma mgbe ọfọdụ, ha anọwo ma ọ bụ dị nso n'ahughị ha. Mana ihe ka ukwu mgbe ụmụ mmadụ na-ahụ ha, ha na-adị ka ndị mmadụ, ọ bughikwa mgbe niile ka a na-amata ha dị ka ndị mmụọ ozi - ma ọ dịkarịa ala, na mbụ - nke mere na "ọfọdụ na-ele ndị mmụọ ozi ọbịa n'amaghị ama." (Ndị Hibru 13:2) Ha pụkwara ịno ya n’ahughị ha. (Gụọ Jenesis 22:21-35; 2 Ndị Eze 6:14-17)

A gwaghị anyị n'ụzọ ndị dị ańaa ka ha pụrụ isi jeere anyị ozi n'otu n'otu. Mana e nyere anyị ihe atụ n'ime Agba Ochie na Agba Ọhụụ nke ụfọdụ ozi arụrụlari, na ụfọdụ ozi izugbe ka ebukwara amụma.

Ntutu aka nke Testament Ochie maka oru mmuo ozi

1. Jenesis 19:1-22: N'ebe a, anyi nwere akuko banyere "ndi mmuo ozi abuo" (vs. 1, 15) bu ndi bjara Sodom ibibi ya na inaputa Lot na ezinulo ya na mbibi nke obodo ahụ. Ma a na-akpokwa ha "ndi ikom" (v.10, 12, 16) ma putakwa Ebreham otu ahụ n'otu aka ahụ na onye ozo a bjara mara di ka Jehova (lee Jenesis 18, na 16-22 karisja). A puru izo aka n'oge abuo a na Ndi Hibru 13:2, bu ndi e hotara n'elu.

2. Jenesis 28:12; Jon 31:11: Ndi-mo-ozu we me ka Jakob hu Ya anya na nro. N'ime otu, o huru ka ha na-arigoro na-aridata n'etiti elu-igwe na uwa n'elu ubube, ihe atụ nke onuno ha na ozi n'ebe abuo ahụ na njiko chiri anya di n'etiti ha abuo (cf. Jon 1:51). N'aka nke ozo, o puru ibu na mmuo ozi ahụ bu "mmuo ozi Jehova." (Guo 31:13.)

3. Abu Oma 34:7: "Mmuo ozi nke Jehova mara uloikwu gburugburu ndi na-atu egwu Ya, wee naputa ha." Nke a puru ibu kpomkwem mmuo ozi a na-akpo "mmuo ozi Jehova." Ma o bu, ebe a o puru ibu okwu maka ndi mmuo ozi (otutu) nke Jehova di ka otu klas, di ka anyi na-ekwu banyere "inyinya," nke putara inyinya di ka otu klas. O buru na nke ikpezu kwesiri ibu ihe odide ahụ, lee 2 Ndi Eze 6:14-16 di ka ihe atụ o kwere mee.

4. Abu Oma 78:49: "O tukwasikwara ha onuma nke iwe ya, onuma na onuma na nsogbu, igwe ndi mmuo ozi nke ihe ojoo." Akuku Akwukwo Nso a na-adoro mmasi bu nkowa uri nke akuku ufodu nke ibu obò Chineke n'ahụ Ijpt site n'ihe otiti di egwu tupu e duga na nnaputa Izrel n'agbu n'ebe ahụ. P† ndi 'ndi mmuo ndi ajo mmadu nyere ha nyere ndi oru di ka ndi ozi Chineke n'iwetara ndi bi n'ala ahụ ajo-omume nke mkgpagbu nile—di ka o g ah' na ula 'mmuo-ozu nke Jehova'. Ma o bu, o puru obuna ibu okwu ihe atụ, na-akpo ndi ajo omume n'onwe ha ndi mmuo ozi ma o bu ndi ozi ya.

5. Abu Oma 91:11-12: "N'ihina o ga-enye ndi mmuo ozi ya iwu banyere gi, ka ha debe gi n'uzo gi niile. Abu oma a n'ozuzu ya na-akowa n'uzo uri nke onodu goziri agozi nke ndi ezi omume - na-akowa nchekwa ime mmuo ha n'ihe gbasara nchekwa anu ahụ. O bu ya uzo na 9-10 na American Standard Version (n'iji nsughari ya di n'akuku nke v. 9) na-agu di ka nke a: "N'ihina i si, Jehova bu ebe mgbaba m, I mewe Onye Kasi Elu ebe obibi gi; Mgbe ahụ na-eso vs. 11-12. Di ka e kwuru n'elu, o gunyere ozi ndi mmuo ozi. Setan hotara nke a nye Jisos (na-enweghi ihe di nkpa) n'otu n'ime onwunwa ya, na-eme ka o kwe ya nkwa nke anu aru - "Oburu na I bu Okpara Chineke. (Matu 4:5-6)

6. Ezikiel 9:1–11: Nke a bụ akụkụ nke usoro ọhụụ e mere Ezikiel gbasara ihe arụ dị na Jerusalem na ntaram-ahụhụ nke Chineke n’ahụ ndị bi na ya mara ikpe (lee 8:1-4). N’isi nke 9, ọ hụrụ “ndị ikom isii” onye ọ bụla “ji ngwá agha ya n’aka” (vs.1-2), eboro ebubo imezu ọnuma Chineke; ma nkọwa nke ihe Ezikiel hụrụ dị ka a ga-asị na ha bụ ndị mmụọ ozi kama bụrụkwa ndị mmadụ n’ezie. “Otu nwoke n’etiti ha yikwa uwe linin, mpi ink nke onye ode akwụkwọ n’akụkụ ya” (vs.2,3,11), bụkwa akụkụ nke ihe Ezikiel hụrụ n’ihe metụtara “cherọb” nke isiakwụkwọ na-esonụ, aka ya abụọ jupụtakwara na icheku ọkụ sitere n’etiti cherọb ahụ igbasa n’obodo ahụ. (10:2, 6-7)

7. Daniel 3:19-28: Nebukadneza mere ka a tũba Shedrak, Mishak na Abednego n’oké ọkụ, wee hụ ya na ha otu onye ọ sịrị na ọ dị "dị ka nwa chi"; m̀be anānaputa ha na emerughi ha ihe, Ọ si, Onye agọziri agọzi ka Chineke nke Shedrak na Mishak na Abednego bu, Onye zitere mọ-ozì-Ya, we naputa ndi-orù-Ya ndi nātukwasi Ya obi. wdg.

8. Daniel 7:9-12: Nke a bụ otu n’ime ọhụụ Daniel hụrụ n’abalị. Ọ sịrị: “Ahụrụ m (na-ele anya) ruo mgbe edobere oche-eze, ma otu onye bụ agadi nke ụbọchị nọduru ala... puku kwuru puku kwuru puku jere ozi nye ya, ma puku kwuru iri puku kwuru iri guzoro n’ihu ya. Ndi a, ma eleghị anya, bụ ndi mmụọ ozi na-akpọ òkù ya. (Mkpu. 5:11)

9. Daniel 8:15–27: A kpọkuru Gabriel (mmụọ ozi nke Onye-nwe, Luk 1:11, 19, 26) ka ọ kọwara Daniel otu ọhụụ ọ ka hụworo ma ọ ghọtaghị.

10. Daniel 9:20-27: "Ma mgbe m na-ekwu okwu ma na-ekpe ekpere, na-ekwupụtakwa mmehie m nke ndi m Izrel, na-eche arịrịọ m n’ihu Jehova bụ Chineke m maka ugwu nsọ nke Chineke m; e, mgbe m na-ekpe ekpere m, nwoke Gabriel [nke doró anya na mmụọ ozi Gabriel, di ka e kwuru n’elu]. Onye m hụrụ n’ọhụụ ahụ na mmalite, mere ka m ofufe ngwa ngwa. O we dọm aka na nti, we kpayerem uka, si, Daniel, ụbụ a ka m’putara inye gi amam-ihe na nghọta. (Mgbe ahụ ozi Gabriel wetara)

11. Daniel 10:10 - 11:1: "Ma, le, otu aka meturum [ka Daniel kwuru, m̀be ọhù nke rapuworo ya n’ike, o we da n’oké ura], nke mere ka m’guzosie ike n’ikperèm abua na n’ọbu-akam abua. O we sim, Daniel, gi onye ahu nke-uku nke-uku, ghọta okwu nile nke M’nāgwa gi, n’ihi na ọ bu okwu ziri ezi ka m’nēkwuwo, m̀be m’nēkwu-kwa-ra okwu a, m̀be m’nēkwu-kwa-ra okwu, m̀be m’nēkwu-kwa-ra okwu a ka m’guzoro ọtọ? M’we guzoro n’ama-jijiji, o we sim, Atula egwu, Daniel; M’we nọgide n’ebe ahu n’ebe ahu n’etiti ndi-eze Peasia; n’ihi na n’arọ mbu nke Daraios onye Midia, m’we guzo ka m’we guzosie ike na ime ka ọ di ike.

Onye a a na-amaghị ama na-ekwu banyere onwe ya n’uzọ ga-eme ka ọ nọrọ n’okwá nso Maikel, bụ onyeisi ndi mmụọ ozi. Ma otu onye ahụ nyere Daniel ihe fọdurụ n’ihe ọnuma ahụ di n’Isi nke 11 ruo 12:4. Nko-nko, ke 12:1 enye etiñ abañā “Michael”...., akwa ọbọñ emi adade abañā nditọ ikọt fo”—idọ, edinen Israel— angel emi adade abañā ikọt Abasi, ekpetie nte—emi esinede ke ibuo Abasi ye mbon oro ẹkopde uyo Abasi ẹdori Satan ye ikọt esie. (Cf. 12:7-8 .)

Ntutu aka nke agba oheru nye ndi ozi mmuo ozi.

1. Luk 1:5–23: Mmuo ozi Gabriel zigara otu onye nchaja aha ya bu Zakarias ka o buru amuma omumu Jon Baptist.
2. Luk, 1:26-38: Mmuo ozi Gabriel zigakwara ozi gaa "Obodo Galili, aha ya bu Nazaret," jegaara otu nwa agboghoh na-amaghị nwoke aha ya bu Meri, ibu amuma banyere omumu Jizos, "nwa nke Onye Kasị Elu."
3. Matiu 1:18-25: Mo-ozị nke Onye-nwe-ayi biakutere Josef na nro ahu, onye Meri kwere nkwa nkwa olu, ka o we me ka obi sie ya na o bu Mo Nso ka o ji di ime, na o gaghi-atu kwa egwu ikuru ya nye onwe-ya.
4. Luk-2:8-20: Otu mmuo ozi nke Onyenwe anyi, bu "Igwè ndi agha nke eluigwe," jikotara ya na mberede, putara ihè nye ndi ozuzu aturu na-eche igwè aturu ha nche n'abalị di nso na Betlehem, ikpasa omumu Jizos n'obodo ahu ma kuziere ha otu ha ga-esi chota ya.
5. Matiu 2:13-15: Otu mmuo ozi nke Onye-nwe putara ihè n'ihu Josef na nro ka o mee ka o kuru nwata ahu na nne ya gaa Ijpt ka o kubie mbọ Herod eze na-agba ibibi ya.
6. Matiu 2:19-23: Mo-ozị nke Onye-nwe-ayi we me kwa ka Josef hu Ya anya na nro mbe Herod nwuru, ka o we kuru nwata ahu na nne-ya laghachi n'ala Israel.
7. Matiu 4:11: Mgbe e mesiri Jizos baptizim, ubochi 40 nke ibu onu, na imeri onwunwa nke Ekwensu, "Ie, ndi mmuo ozi bjara nye ya. (Leekwa Mak 1:13).
8. Matiu 13:36-43: Na nkwa ya banyere ilu Tares, Jizos kwuru na "ihe ubi bu ogwugwu uwa; ndi na-ewe ihe ubi bu ndi mmuo ozi.... Nwa nke mmadu ga-ezipu ndi mmuo ozi ya, ha ga-esikwa n'alaeze ahu chikota ihe niile na-akpata isu ngongu na ndi na-eme ihe ojoo, na-atubakwa ha n'oke oku, na ndi na-eme ihe ojoo, na-atuba ha n'oke oku.
9. Matiu 13:47-50: N'ilu nke Net, o kwuru na "n'ogwugwu uwa: ndi mmuo ozi ga-aputa, kewapu ndi ajo omume n'etiti ndi ezi omume, tuba ha n'ime oku nke oku," wdg.
10. Matiu 16:27: "N'ihì na Nwa nke mmadu ga-abia n'ebube nke Nna ya, ya na ndi mmuo ozi ya; mgbe ahu ka o ga-akwughachikwa onye o buka di ka omume ya si di." (Mf. 25:31-46)
11. Matiu. 18:10: "... n'ihì na asim unu, na n'ala-eze elu-igwe ndi-mo-ozì-ha nelegide iru nke nnam Nke bi n'elu-igwe mbe Nile." (Oru 12:15)
12. Matiu 24:30-31: "... ha ga-ahu nwa nke mmadu ka o na-abia n'igwe ojii nke eluigwe n'ike na ebube di ukwu. O ga-ejikwa oké uda opi zipu ndi mmuo ozi ya, ha ga-esikwa n'ifufe anọ kpokota

ndị ọ hoozo site n'ifufe anọ, site n'otu nsotu eluigwe ruo na nsotu ozo." (Gụkwa Mak 13:26-27; nakwa 1 Ndi Tesalonajika 4:16).

13. Matiu 25:31-32: "Ma mgbe Nwa nke mmadu ga-abia n'ebube ya, ya na ndi mmuo ozi niile, mgbe ahụ ka ọ ga-anokwasị n'ocheeze nke ebube ya: a ga-achikotakwa mba niile n'ihu ya" - ka e kpee ya ikpe. (vs.33-46). (Cf. Isi, 16:27; nakwa, Jud 14-15)

14. Matiu 28:1-10: N'ututu nke mbilite n'onwu Kraist, "Mmuo ozi nke Onyenwe anyi si n'eluigwe rịdata, bia, kpopusia nkume ahụ, nokwasikwa n'elu ya" wdg (Lekwa Mak 16:1-7; Luk 24:1-7,22-23; Jon 20:11-13)

15. Mak 8:38: "N'ihu na onye ọ bula nke ga-eme ihere mu na okwu m n'ogbo a na-akwa iko na nke mmehie, Nwa nke mmadu ga-emekwa ihere ya, mgbe ọ ga-abia n'ebube nke Nna ya na ndi mmuo ozi di nsọ." (Gụo Luk 9:26; 12:8-9; Matiu 10:32-33)

16. Luk 15:10: "A si m unu, onu di n'ihu ndi mmuo ozi Chineke n'ihu otu onye mmehie nke cheghariri."

17. Luk 16:22: "O wee ruo na onye ariri ahụ [Lazaros] nwuru, na ndi mmuo ozi buuru ya banye n'obi Ebreham."

18. Luk- 22:43: "O wee putara ihè nye ya [Jizos, n'ogige Getsemeni] mmuo ozi sitere n'eluigwe, na-ewusi ya ike." (Gụo Matiu 4:11.)

19. Oru 1:10-11 : "Mgbe ha [ndi ozi n'oge mbilite n'onwu Kraist] no na-elegide anya n'eluigwe ka ọ na-aga, ma, lee, ndi ikom abuo [nke putara na ndi mmuo ozi] guzo n'akuku ha ndi yi uwe ocha," ma mesie ha obi ike na ọ ga-aloghachi n'otu aka ahụ.

20. Oru 5:19-20 : "Mmuo ozi nke Onyenwe anyi" meghere onu uzo ulo mkporo ahụ ma tohapu ndiozi ahụ, bu ndi a turu mkporo n'ihu ikwusa ozi oma nke Kraist ahụ e kpolitere n'onwu.

21. Act. Jon 7:53: Stifen, n'okwu ọ na-ekwu n'ihu Sanhedrin, siri ulo ikpe, "Unu natara iwu [Mosisi] dika edoro ya site n'aka ndi mmuo ozi, ma unu edebeghi ya. (Ndi Galeshia 3:19; Ndi Hibu 2:2)

22. Oru 8:26: "Mmuo ozi nke Onyenwe anyi" gwara Filip, bu onye na-ezisa ozi oma, ka o si na Sameria puo gaa n'ebe ndida n'uzo si Jeruselem gaa Geza, bu ebe ọ kpọturu otu onaozi onye Etiopia ma mee ka ọ ghoo Kraist. (vs. 27-39)

23. Oru 10:3-7,22,30-32: "Mmuo ozi nke Chineke," "mmuo ozi di nsọ," "otu nwoke . . . yi uwe na-egbuke egbuke," putara n'ihu Konilio ma gwa ya ka ọ kpọturu Pita onyeozu maka okwu ndi a gaeji zoputa ya na ezinulo ya.

24. Ọrụ 12:5-11: “Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị” napụtara Pita onyeozị n'ụlọ mkpọrọ ma gbochie Herọd igbu ya.

25. Ọrụ Ndjozi 12:15: Mgbe a tọhapụrụ Pita n'ụlọ mkpọrọ wee pụta n'ụlọ Meri nne Jọn Mak, otu nwa agbọghọ na-ejere ya ozi zara ikụ aka ya "n'ọnụ ụzọ ámá" na-akọ na ọ bụ Pita, a gwara ya si, "Ọ bụ mmụọ ozi ya." (Gụọ Matiu 18:10.)

26. Ọrụ 12:23: “Mmụọ ozi nke Onyenwe anyị” tiri Herọd ihe nke mere na ọ nwurụ, n’ihi na o nyeghị Chineke otuto mgbe ọ nabatara otuto dị ka “chi.”

27. Ọrụ 23:6-9: Ndị Farisii na ndị Sadusii ekwekọrịtaghị ma è nwere ihe dị ka mmụọ ozi—nakwa ma è nwere “mbilite n'ọnwụ” ma ọ bụ “mmụọ”—ebe Pọl onyeozị na ndị Farisii kweere n'ihe atọ ahụ.

28. Ọrụ 27:23-24 : “Mmụọ ozi nke Chineke” guzoro n'akụkụ Pọl n'otu abalị n'ụgbọ mmiri nke oké ifufe na-ebugharị n'Oké Osimiri Mediterenian, iji jide n'aka na e chebere ya na ndị Nile nọ n'ụgbọ ahụ.

29. 1 Ndi Kọrint 11:10: Pọl onyeozị dere na nwanị ahụ kwesiri inwe “ihe irịba ama nke ikike n’isi ya, n’ihi ndi mmụọ ozi” — eleghị anya n’ihi nchegbu ha na mmadụ Nile na-edo onwe ha n’okpuru Chineke. (Gụọ Luk 15:7, 10.)

30. 1 Ndi Tesalonaiķa 4:16 : "N'ihì na Onyenwe anyi n'onwe ya ga-esi n'eluigwe rịdata n'iti mkpu, na olu nke onyeisi ndi mmụọ ozi, na opi nke Chineke: na ndi nwurụ anwụ n'ime Kraist ga-ebu ụzọ bilie" - nke pụtara na onyeisi ndi mmụọ ozi ga-esonyere na ndi mmụọ ozi na-eso Onyenwe anyi na ọ lọghachite na njedebe nke akụkọ ihe mere eme nke ụwa.

31. 2 Ndi Tesalonaiķa 1:7-10 : “A ga-esikwa n’eluigwe kpughe Onyenwe anyi Jizọs, ya na ndi mmụọ ozi ya di ike.” (King James Version), mgbe ọ b́ara ibo ọbọ n’ahú ndi ajo omume, ka e wee nye ndi nsọ ya otuto.

32. 1 Timoti 3:16: “Onye ahụ nke e pụtara ihè n’anụ ahú” (lee Jón 1:1-1,14; 1 Jón 1;1-4; 3:5) ‘bụ ndi mmụọ ozi hụkwara’—ihe àmà na-egosi na ọ nọ n’ụwa. (Gụọ Matiu 4:11; Mak 1:13; Luk 2:13; 24:4-7; Ọrụ 1:10-11; Jón 1:51)

Mmechi nke ozi nke ndi mmụọ ozi

Ije ozi nke ndi mmụọ ozi di iche iche site n'akụkọ ihe mere eme nke mmadụ, mana ejiri ya mee ihe n'ọtụtụ n'ime nduzi nduzi na nchekwa nke Chineke nke ndi ya - "ezitere ka ha jee ozi n'ihì ndi ga-eketa nzọpụta." (Ndi Hibru 1:14) Na-apụtakwa di ka mmadụ; ndi b́ara abia na ndi ikom nwere mgbe ụfọdụ "ndi mmụọ ozi na-enwe mmasi n'amaghị ama." (Ndi Hibru 13:2)

Ikwu: Ndi mmụọ ozi na-ejere Ndi Kraist ozi ozi ọbuna mgbe ha na-amaghị banyere ozi ahụ.

O kwere omume na anyị bụ ndị nnata nke ozi ha ma ghara ịma ya. O nwekwara ike ịbụ na mmụọ nke ndị ezi omume niile na-anwụ mgbe ndị mmụọ ozi na-eduga na Paradaịs Hedean dị ka ọ bụ Lazaros. (Luk 16:22)

N'ikpeazụ, ọ dị ka anyị ga-esonyere ha n'ụwa nke eluigwe. (Ndi Hibru 12:22-24)

GABRIEL

Akpọrọ ya aha ugboro abụọ na agba ochie, ma kpọọ ya “nwoke ahụ Gabriel,” n’ihi na ọ nwere ọdịdị mmadụ. Na nke mbụ, ọ pụtara n’ihu Daniel onye amụma ịkọwara ọhụụ ọ hụrụ ma ọ ghọtaghị (Daniel 8: 1-19). N’ihe atụ nke abụọ, ọ g ukwukwu ntuziaka nyere ya êtê êtê êtê banyere ‘’’’ma` . (9:20-23)

A kpọkwara Gabriel aha ugboro abụọ n’ime Testament Ọhụrụ. Na nke mbụ, ọ pụtara n’ihu Zacharia, bụ nna Jọn Onye Na-eme Baptizim, ka ọ gwa ya banyere ọmụmụ nke ikpeazụ, na-ekwu “Abụ m Gabriel, onye na-eguzo n’ihu Chineke; e kwarakwa m gwara gi okwu, ka kwa-kwa-ra gi ozi ọma a’ (Luk 1:5-23). Ndien ọfiọñ itiokiet ke ukperedem, Abasi ọdọñ enye aka “Oboto Galilee, emi ekerede Nazareth,” ọnọ eyenañwan oro mfiokke erenowo emi ekerede Mary, man ọdọhọ enye ọfiok ete ke enye ayaman ime oto odudu spirit Abasi onyụñ aman eyeneren, emi enye ekenyenede ndikot Jesus, emi ọnyụñ ẹkotde Eyen Ata Edikoñ. (1:26-38)

MICHAEL

Mgbe ọ hụchara ọhụụ Daniel, Chineke zitere otu onye ka ọ kọwara ya ihe ọ pụtara, ma onye isi ala eze Peshia egbuola oge; ma ọ siri Daniel, Maikael, otù nime ndi-isi ndi-isi, biara iyerem aka. Ma tupu ọ lawa, ọ gwara ya, sị: "Ọ dighị onye na-akwado m megide ndị a (onyeisi Peshia na onye isi Gris] ma e wezuga Maikel onyeisi gi." (lee Daniel 10:1-21, nke e kpọrọ aha Maikel na vs.13,21.) Na 12:1, e kpọkwara ya aha ọzọ, ma kọwaa ya dị ka “onyeisi ukwu nke na-anọchi anya ụmụ ndị gi.”—Ndi Daniel, ndi nsọ nke ndi Juu.

N’ime Testament Ọhụrụ, na Jud 9, a na-akpọ ya "Maikel onyeisi ndi mmụọ ozi" (ọkwa kachasi elu nke mmụọ ozi), na-akọwa dika ya na ekwensu na-arurita ụka ma "na-arurita ụka banyere ahụ nke Moses." Ma, n’ikpeazụ, ná Mkpughe 12:7-9, anyị na-agụ, sị: “Agha wee dị n’eluigwe: Maikael na ndi mmụọ ozi ya na-aga ibuso dragon ahụ agha; dragon ahụ wee buso dragon ahụ agha; ha emerighikwa, ahughikwa ọnọdụ ha ọzọ n’eluigwe. Jọn hụrụ ihe a niile n’ọhụụ, mgbe ọ nọ n’agwaetiti Patmos.

SATAN

Okwu bekee sitere na okwu Hibru Setan na agba ochie na okwu Grik Satan na agba ohu. Isi ihe ọ pụtara bụ "onye mmegide." A sughariri ya ịbụ “Setan,” nke pụtara onye iro kasinụ nke Chineke na mmadụ, Chineke nakweere ya n’ime okè ụfọdụ ruo ogologo oge nke mmadụ n’oge ule n’ụwa,

ma e mesija, o ga-abu "okụ ebighi ebi" ya na ndi ozi ya. (Matiu 25:41) Otu ihe di iche bu mgbe Jizos kporo Pita "Satan" n'echiche nke nwoke yiri Setan mgbe o mara amuma Onyenwe anyi kwuru banyere onwu ya na-abjara nso na Matiu 16:23; Mak 8:33).

Njirimara na njirimara

Na Mkpughe 12:9, bu ebe e nochitere anya ya di ka "dragon" n'uzo ihe atu. A kwara ya di ka "agwo ochie ahụ, onye a na-akpo Ekwensu, na Setan, onye na-eduhie uwa dum." Okwu a bu "Ekwensu" putara onye nkwuto, onye na-ekwu okwu ugha n'obi ojoo ma obu onye nkwuto. Na ibu onye a na-akpo "agwo ochie ahụ... onye nduhie" doro anya bu ihe ntunyere agwo ahụ bu onye, di ka onye nnochianya nke Setan, site n'ugha na nkwuto nke Chineke ghogburu lv n'ogige Iden (Jenesis 3), ma duru ya na Adam banye na mmehie nke mesiri nwuo n'ihu ha na umu umu nile. N'ihu ya, Jizos gwara ndi Juu na-achọ igbu ya, si: "Unu bu ndi nna unu bu Ekwensu, o bukwa ochicho nna unu ka o bu uche unu ime. Pol onyeozu na-ekwu banyere "agwo [bu onye ghogburu] lv n'aghughu ya" (2 Ndi Korint 11:3), banyere "aghughu nile nke ekwensu." (Ndi Efesos 6:11) Na banyere "nzuputa ya" (2 Ndi Korint 2:11). O nwere ike iputa dika "mmuo ozi nke ihè" (2 Ndi Korint 11:14). Ozokwa, oppositely, "onye iro unu, ekwensu di ka odum na-ebigbo ebigbo, na-ejeghari, na-achọ onye o ga-eripia." (1 Pita 5:8)

Mmalite na akara aka

1. O yiri ka e kere Setan di ka mmuo ozi nke Chineke nke no n'okwa di elu, ma o bughị onye kasi elu, burukwa onye ndu nke "ndi mmuo ozi ahụ mehiera" ma buru "ndi a chudara n'ala," di ka e zoro aka na ya na 2 Pita 2:4 na Jud 6. N'akuku ikpezụ nke a, e kwuru na "ha edebeghi ochichi nke onwe ha, kama ha hapuru ebe obibi ha kwesiri ekwesị," na-egosi na e kenyeghi ha nonodu kwesiri ekwesị.

2. Na Mkpughe 12:7-9 , anyi na-agu, si: "Agha wee di n'eluigwe: Maikele na ndi mmuo ozi ya na aga ibuso dragon ahụ agha, dragon ahụ na ndi mmuo ozi ya wee buso agha; ma ha emerighi, ahughikwa onodu ha ozọ n'eluigwe. A chudara dragon ukwu ahụ, bu agwo ochie ahụ, onye a na-akpo Ekwensu na Setan, bu onye na-eduhie uwa, a chudara ya na ndi mmuo ozi ya niile."

Ikwu: Nke a bu akuku nke ohu Jon huru n'agwaetiti Patmos, ihe atụ nke ihe mere n'ihu mbo Setan gbara ibibi Jizos mgbe a musiri ya, na n'ikpezu mezuo ikpogide ya n'obe—nani ka Chineke kpolitere ya nonwu wee "bulie ya gaa n'ebe Chineke no, na n'ocheeze ya." (12:4-5)

3. Na Matiu 25:41, Jizos na-ekwu maka 'okụ ebighi ebi e berekwara Ekwensu na ndi mmuo ozi ya' okwu". Ya mere, o ga-aburiri na Setan bu mmuo ozi di ike ya na ndi mmuo ozi ndi ozọ ha na ya jikoro aka, di nono ka Maikele bu mmuo ozi di ike ("onyeisi ndi mmuo ozi, "Jud 9) nakwa, di ka ihe atụ nke Mkpughe 12 si di, ndi mmuo ozi ndi ozọ sokwa ya kweko.

A

>

men

` ikpe` `` ikpe ` ` ikpe ` ` ikpe nke ` ok ` e nke ub och i' (Jud 6).

4. Na Job (1:6,7,7,8,9,12,12; 2:1,2,2,3,4,6,7) anyị nwere aha mbụ anyị kpọrọ “Setan” n’aha ahụ— a kpọputara ya n’asụsụ Hibru dị ka “Setan,” nke putara ihè site n’uzọ dị ukwu.

Omenala ochie na-egosi na Job na Jobab, bụ Eze nke abụọ nke Idom (Jenesis 36:33); na e chere na Uz nọ n’akụkụ ókè-ala dị n’etiti Palestine na Arabia, malite n’Idom n’akụkụ ugwu na n’akụkụ ọwụwa anyanwụ ruo n’osimiri Yufretis. Akụkụ nke ala Uz nke ọdịnalala kpọrọ Job ebe obibi bụ Hauran, nke dị n’ebe ọwụwa anyanwụ nke Oké Osimiri Galili, nke e mesiri kpọọ akụkụ ya Beshan, nakwa Golan (ruo taa).

Ekwensu

A kọwaworị okwu a bụ “ekwensu” dị ka onye nkwutọ na-akparị mmadụ - onye nkwutọ - onye ebubo ụgha. Ọ bụghị ebubo Setan nile bụ ụgha, kama ha nile bụ nke ebumnobi ojọọ, ma ọtụtụ n’ime ha bụ ụgha. Ebe ọ bụ onye iro nke Chineke na mmadụ, ọ na-ebo mmadụ ebubo ebubo n’ihu Chineke (Job 1:6-11; 2:1-5; Mkpughe 12:9-19), na Chineke na-ebo mmadụ ebubo (Jenesis 3:1-15). Okwu Grik kwesiri isughari "dimbolos nke ọma. Ọ siri" onye na-ebo ebubo ", " Ekwensu 3: 1, "ekwensu" - ọ bụghị "ekwensu."

Belial

Nke a bụ ụdị Grik nke okwu Hibru beliyaal, nke putara abaghị uru. ajoy omume, onye isi na ajoy omume.

Beelzebul

Na Vulgate Latin nke Jerome (na ngwụcha nari afọ nke anọ AD) nke ọrụ Agba Ọhụrụ nke Greek Beelzeboul na Matiu 10:25; 12:24, 27; Mak 3:22; Luk 11:15,18,19), ma nakweere n’ọtụtụ ma ọ bụrụ na ọ bụghị nsughari Bekee niile. Ndi Juu bụ ndi iro Jizos na n’onwe ya nakwa “onyeisi ndi mmuọ ojọọ” ji ya mee ihe ma jiri ya mee ihe n’ebe “Setan” nọ. (Matiu 12:24-27)

Onye Ọnwụnwụ

Nkọwa ahụ putara na Matiu 4:3 na 1 Ndi Tesalonaika 3:5—n’uzọ nkiti, onye na-anwa ọnwụnwụ, na onye na-anwa ọnwụnwụ, n’otu n’otu. Setan dị ka onye ọnwụ na-arịọ arịrịọ ojọọ.

Onye Ojọọ

Gụọ Matiu 13:19, 38-39; 1 Jón 2:13-14; 3:12; 5:18.

Onye nduhie

Lee Mkpughe 12:9; cf. 20:3, 8 .

Onye ebubo

Lee Mkpughe 12:10; cf. Job 1:11; 2:4-5.

Onye iro

Guo Matiu 13:39 .

Onye mmegide

Lee 1 Pita 5:8; Okwu Grik bu antidikos, nke putara na mbu onye mmegide na-ekpe ikpe, mana bjara were ya di ka okwu izugbe maka onye mmegide ma n'ulo ikpe ma o bu na o nghj. N'akuku nke ikpeazu, e ji Setan mee ihe di ka ngwaa, nke putara ibo ya ebubo, buru onye mmegide. (Guo Zekaraya 3:1.)

Lucifer??? Anyi echeghi.

Nsughari Bible mbu nke Aisaja nwere "Lee ka i siworo si n'eluigwe daa, Lusifa, nwa chi obubo! Lee ka e siworo gbutuo gi ruo n'ala, nke mere ka mba nile di ike." Ma na ndetu, o na-ekwu. "Ma o bu, kpakpando ubochi." Ma ihe e kwuru n'Aizaya 14:3-23 gosiri okwu ahụ a ga-iji na-agwa "eze Babilon" okwu (v.4), kpakpando kasị ukwu n'eluigwe ndoro ndoro ochichi n'oge ahụ, o bughị Setan, n'agbanyeghi ntunyere o bu la n'etiti ha abuo na nkowa okwu nkiti o bu la e ji mee ihe, bu ndi ihe ka otutu n'ime ha na-anochi anya mpako na nganga nke eze n'onwe ya na atumatu oké ochicho, nke e wedaworo n'isi nso.

Ihe e kwuru banyere ya nochiri anya akuku nke abuo nke "ibu" ma o bu okwu e kwuru megide mba Babilon n'onwe ya, malite n'Aizaya 13:1 . Ozọ yiri amuma di na Ezikiel 28: 1-19, megide "onyeisi Taya," na-akowa ya overweening nganga na-adọ ya aka na ntị na-abjara nso onwu (vs.1-10), sochiri a satirical "aririo n'elu eze Taya" (vs.11-19), foro nke nta ka ufodu ndidi otu ihe ahụ di ka "onyeisi."

Isi nke 4

Ndi mmuo ojoo

Omumu ihe a banyere ndi mmuo ojoo ga-agunye njiko ha na itinye aka na isiokwu ndi ozo di ka ofufe ndi ogo mmuo, nkwenkwe na omume gunyere igu kpakpando, na ofufe ndi nna ochie, mgbaasi na necromancy, iko amuma, ilo uwa anwansi, ntughari nke mkpuru obi, na udi echiche ugha niile, wdg.

N'agbanyeghi ihe omuma di ukwu n'isiokwu ahụ, Bible enyeghi aziza ndi bu isi ma o bu nke bu ezie na o foro nke nta ka o buru ajuju nile a puru iju ma o bu nke a puru iju. Ma o ga-abu nzube anyi ikpuchi otutu ihe di ka anyi nwere ike ime n'akuku Akwukwo Nso ndi na-eso eme ka a ghota ha.

N'ime Akwukwo Nso, okwu ahụ bu "mmuo," ma o bughị mkpuru obi ka e ji mee ihe maka ndi na-abughị nke mmadu nakwa ihe di iche iche nke mmadu, ma ndi oma ma ndi ojoo, di ka CHINEKE, MMUO NSO NA KRAIST, ndi mmuo ozi na ndi mmuo ojoo. Eziokwu na-akpali mmasi bu na

nkwenye n'ime ụwa ndi mmụọ (ma ndi di mma ma ndi ojoyo) akowawo odibendi o bula a maara n'ụwa Nile o bughị nani n'ala ndi di na Bible, kamakwa n'omenala ndi Semitic, ndi Ijipt, Grik, na ndi Rom bu ndi a ma ama n'ala ndi ahụ.

Okwu bekee bu "mon" bu okwu anglicized nke okwu Grik daimon ma di na agba ohuru anyi na n'ime LXX (nsughari Grik nke Agba Ochie nke ihe dika 250 BC).

Septuagint (LXX) na-ekwu maka ndi na-enupu isi "na-esure ihe nsure oku n'elu ebe ichuàjà nke brik n'aguputaghị onye o bula ma obughị ihe ndi a machibidoro iwu ofufe; dika Beal na chi ndi ogo mmụọ ndi ozo.

Nkwenye a ma ama n'ụwa ndi Gris ma o bu ndi Gris tupu oge Agba Ohuru bu "Mmụọ nke ndi mmadu na-agho ndi mmụọ ojoyo mgbe e kewapuru ha n'anụ ahụ nke ụwa." (A. Campbell, Popular Lectures and Addresses, p.380, 381, 386.) O bu echiche a na-ahukari n'ụwa ndi Gris (na ụwa ndi ogo mmụọ n'ozuzu) na ndi mmụọ ojoyo na-aputakari n'ebe di iche iche, n'oge o bula o kwere omume, karisja ndi anu ohia na-adighi ahukebe, na-egosiputakwa n'otutu ihe ojoyo di iche iche. Ihe omume na-abukari ihe omimi ruo mgbe a ghotara di ka oru mmụọ ojoyo. A kwenyere na ufodu ndi mmụọ ojoyo di mma, na-achọ naanị àjà kwesiri ha, ndi ozo na-emegide ma na-emeru ahụ - obuna na-eme ihe ike, na a ghaghị iji ụzo di egwu merie. Inwe mmụọ ojoyo, bu nke na-akpata oria, aghowokwa akuku nke nkwenkwe otutu ndi. Otú ahụ ka omume nke igbali ichupu ma o bu ichupu ha nwere site na anwansi.

Omume ruru aru

Uwa ndi ogo mmụọ n'ozuzu ha nwere echiche yiri nkwenkwe ndi Gris na-ewu ewu n'ihe banyere mmụọ. Echiche ahụ gunyere ike ndi na-agbado n'etiti chi di elu na mmadu, gunyere mmụọ nke ndi nwuru anwu, di ka ndi mmụọ ozi nochiri anya n'Agba Ochie di ka ha na-eme n'etiti Jehova na mmadu. Ma ihe odide agba ochie machiri ndi Chineke inakwere nkwenkwe na omume nke ndi na-ekpere arusi, dika agba ohuru mere ma mechaa.

Ma Agba ochie na Agba Ohuru katoro di ka ihe aru di iche iche omume na nkwenye nke ndi ogo mmụọ di ka ndi a:

- (1) omume ibufe nwa ha nwoke ma o bu nwa ya nwanyi n'oku
- (2) onye na-agba afa,
- (3) onye na-eme ihe ngosi (ihe ngosi),
- (4) onye na-agba afa,
- (5) onye mgbaasi,
- (6) onye na-ama jijiji,
- (7) onye ndumodu mmụọ maara nke oma.
- (8) onye okachamara,
- (9) onye necromancer.
- (10) ikwu okwu,

- (11) anwansi,
- (12) amoosu (okachamara, yana amoosu)
- (13) igu kpakpando,
- (14) ndi na-amu amuma kwa onwa,
- (15) ipu apu,
- (16) nkwenkwe ugha,
- (17) arusi (na okwu ezinulo),
- (18) aghughu (ihe kpatara ya a ga-akowa ya ma emechaa).

Putara ufodu omume ndi a

1. Nyefee nwa nwoke ma o bu nwa nwanyi gaa na oku ka ofufe:

Nke a bu udi ichu umuaka n'aja, bu nke a na-emekari n'ala Kenan na gburugburu ya, na omume ruru aru.

Ikwu: Ihe a na-eme taa nke na-esikwopu afu o tunyere omume e ji umuaka achu aja n'ofufe arusi?

2. Ikpere arusi

N'uzo nkiti, ikpere arusi bu ife arusi ma o bu ihe oiyi ofufe di ka chi; n'uzo ihe atu, nrapara gabigara okè n'ebe ma o bu na-asopuru ihe o bu la, n'echiche nke a na-ekwu na "anyaukwu" bu ikpere arusi (Ndi Koluosi 3:5). Okwu bekee anyi bu "arusi" sitere na Greek eidolon, ihe ahuru, ihe oiyi ma o bu ihe yiri ya - na-anochi anya udi ihe, ma o bu nke di adi ma o bu nke e cheputara echeputa. N'ikwu ya n'uzo ozo, o na-anochi anya onye na-abughu ihe di ka eziokwu di. Ma, n'uche ndi ogo mmuo, n'ichuru arusi aja ha "na-achuru ndi mmuo ogo aja, o bughikwa Chineke: ma achogh m ka unu na ndi mmuo ogo [Ndi Kraist] na-enwe mmekori." (1 Ndi Korint 10:20)

N'inye Izrel Okwu ahuru na Sajnai, Jehova kwuru; "I ga-enwe chi ozo ma e wezuga m. Emela onwe gi ihe oiyi a piri api, ma o bu ihe oiyi nke ihe o bu la nke di n'eluigwe n'elu, ma o bu nke di n'uwa n'okpuru, ma o bu nke di na mmiri n'okpuru uwa: akporola onwe gi isiala nye ha, fekwa ha ofufe, n'ih na Mu onwe m Jehova bu Chineke gi bu Chineke ekworo." (Oporu 20:4-5)

Di ka Ndi Rom 1:18-32 si kwuo, okpukpe na mbu bu nanu otu Chineke (ofufe nke otu ezi Chineke), o bughu chi di iche iche (ikwere n'otutu chi) o bughikwa ikpere arusi (ofufe ihe oiyi). O dighi ndeko o bu la banyere otu chi ma o bu ikpere arusi tupu iju mmiri ahuru. Ma o ga-adi ka o bughu otutu ogo ka e mesiri, ndi a aghola "nna nna unu ha biri n'oge ochie n'ofe Osimiri [Euphrates], obuna Tira, nna Abraham, na nna Nehoa; ha wee fee chi ozo di iche iche. (Joshua 24:2)

3. nkwenkwe ugha

Nkwenye na-adabere na mmetụta nke egwu na-enweghị isi, nkwenye n'usoro okpukperechi na-ewere (nke ndị ọzọ karịa ndị kwere ekwe) dị ka enweghị nkwardo ezi uche dị na ya, mgbaasị ma ọ bụ nkwenye na mgbaasị, ọtụmọkpọ na ihe irịba ama. (si na Funk & Wagnalls New Practical Dictionary of the English Language)

Omenala anyị, ọbuna n'etiti Ndị Kraịst, enweghị kpamkpam nke nkwenkwe ụgha oge ochie. Otu nkwenkwe ụgha ndị e nwere n'oge ochie bụ na ekwensu pụrụ ịbata mmadụ n'oge a na-echehị nche mgbe ọ na-asụ uze, ma na a pụrụ igbochi nke a ma ọ bụrụ na onye ọ bụla nọ ya rịrọ Chineke aririọ ozugbo; ọmụmaatụ, "Chineke gozie gi" mgbe mmadụ na-asụ uze nke gụnyere nkwenye ha na ike anwansi na amoosu. N'ime ihe ndị ọzọ yiri ya bụ nkwenye na 13 bụ ọnụọgụ na-adighị mma, nkwenye na anya ọjọọ, na imebi enyo na-akpata chi ọma, na, n'aka nke ọzọ, na akpukpọ ụkwụ ịnyịnya, ụkwụ oke bekee, ma ọ bụ osisi klova anọ na-eweta chi ọma. Nke kacha ewu ewu na nke a na-ewere nke ọma n'oge anyị bụ ịdabere na horoscope e bipụtara maka ntuziaka nke ihe omume mmadụ na-eme kwa ụbọchi, dabere na nkwenye na kpakpando (nke a kwanyere n'oge ochie dị ka ndị mmụọ ọjọọ, chi na chi nwanyị) na-emetụta mba na ndị mmadụ n'otu n'otu nakwa na ndị na-agụ kpakpando nwere ike site na ha buru amụma ihe omume nke ndụ mmadụ. (Lee n'okpuru okwu a bụ "Igu kpakpando").

4. Igba afa

Nke a bụ usoro ụmụ mmadụ si agbalị, ma ọ bụ na-ekwupụta, inweta ozi sitere n'ike dị iche iche nke chi dị iche iche, site n'iji ụzọ dị iche iche anụ ahụ eme ihe. (Gụọ Ezikiel 21:21). Ọ dị iche na amụma sitere n'ike mmụọ nsọ n'ezie. N'ime Testament Ọhụrụ (Ọrụ 16:16), a na-anọchi anya nwa agboghọ na-eje ozi dị ka "nwere mmụọ nke igba afa" - n'ụzọ nkịtị, "mmụọ nke python, aha nke agwọ akụkọ ifo nke Apollo gburu. (Harper's Analytical Greek Lexicon)

5. Ịdị jụụ

Onye na-azọrọ na ya nwere nghọta kariri nke mmadụ ma nwee ike ikpughe ihe nzuzo na ibu amụma ihe omume, onye ọhụ ụzọ, onye na-agba afa, ndị mmụọ ọjọọ nwere (nke chi na-ekpere arụsị ma ọ bụ chi nwanyị na-anọchi anya ya) ka ha na-ezisa ozi ọhụ ha. (Vine, Expository Dictionary). A naghị eji ya eme ihe na agba ochie ma ọ bụ nke ọhụrụ nke ndị amụma Chineke.

6. August

Amụma nke ihe omume site n'okwa ma ọ bụ nhụsianya, n'ihi ya, amụma ndị dabeere n'igbafẹ nnụnụ, nri nke rụrụ arụ, phenomena na mbara igwe, dị ka meteor ma ọ bụ eklips; na amụma dabere n'ihe ọ bụla - dị ka nwamba ojii, nrọ abali, ụbọchi enweghị ihu ọma ma ọ bụ ọnụọgụ na nbibi nke enyo.

7. Ịdụ ndị mmụọ ama ama

A na-elekarị nke a anya dị ka ndụmọdụ, ma ọ bụ nzọrọ na a ga-eji mmụọ nke mmadụ na-akpakọrịta ma nwee ike ikpọku maka ozi, ndụmọdụ, ma ọ bụ enyemaka, dị ka ọ

† gggggggg nwa agboghọ na-agba afa nke Ọrụ 16:16-18 .

8. Ọkachamara

Ọkachamara bụ ntugharị asụsụ nke okwu Hibru yiddeoni, onye maara, ma ọ bụ psychic. Ọ dị mma imara na Aisaia n'isi 8:19 na-ekwu maka ha "mkpọ ahụ na ntamu ahụ" – ikekwe na-ezo aka n'igbanwe olu ha ka ọ dị ka olu ndị nwụrụ anwụ (cf. 29:4). A na-ewere ọkachamara dị ka nwoke ebe enwere mmụọ maara nke ọma ka a na-ekwukarị maka nwanyị.

Ikwu: Ọkachamara na amoosu abughị otu okwu mgborogwụ. Okwu ahụ bụ "amoosu nke Endor" na-ezo aka na nwanyị nwere "mmụọ maara nke ọma." (1 Samuel 28:7-9)

9. Necromancy

Omume ma ọ bụ ime ka a na-akpọ mmụọ ndị nwụrụ anwụ na ijụ ha ajụjụ. Okwu Hibru darash, pụtara ijụ ndị nwụrụ anwụ ase. Nke ahụ bụ ihe Sọl mere site n'aka nwanyị Endor dị ka onye na-ajụ ase (1 Samuel 28:8-19)—o nwere "mmụọ maara nke ọma"—ma ọ dighị ihe ọzọ, na-eme ka à ga-asị na o nwere, ma Chineke na-eme ka ihe ịga nke ọma n'otu oge a, ma ọ bụ omume ọ na-emebu ma ọ bụ na ọ bughị. Na, site na Diuteronomi 18:11, ọ dị ka okwu ezi uche dị na ya bụ na "ndị ndụmọdụ ndị mmụọ maara nke ọma" na "ndị dibia afa" na-egosikwa ihe ndị otú ahụ ichọ, ma ọ bụ ime ka à ga-asị na ha na-achọ, okwu sitere na mmụọ nke ndị nwụrụ anwụ. New International Version na-asugharịkarị "ndị na-eme mgbanwe" na "ndị mmụọ mmụọ."

10. Amụma kwa ọnwá

Akọwapụtara ịgba afa site n'ihe ngosi nke ọnwá ọhụrụ. (Aịsaja 47:13)

11. Ịgụ ịgụ kpakpando

Ụdị ịgba afa nke a na-akọwapụta site n'ichọpụta na ikpọwa nke ọma ọndụ nke eluigwe nke zodiac - kpakpando, mbara ala, anyanwụ, na ọnwá, nke ndị ọgọ mmụọ na-eke ofufe dị ka chi - dabere na nkwenye na ha na-emetụta ihe omume ụmụ mmadụ na-ekpebi usoro ihe omume site na mmegharị ha na ebe ọ bụla na ebe ndị ikwu n'oge ọfọdụ.

12. Anwansi

Nke a bụ mbọ ụmụ mmadụ na-agba ịji manye ma ọ bụ ma ọ dighị ihe ọzọ ikpata chi, site n'iji ihe anụ ahụ mee ihe, ime ihe ha chọrọ ka o mee - ma ọ dị mma (Ọcha Ime Anwansi) ma ọ bụ na-arịa orịa (Black Magic) - okwu ndị dị na akara aka na-adighị eme na Akwụkwọ Nsọ. Ebumnuche nke "White Magic" na-abụkarị ịji gbochie ma ọ bụ chebe ya na "Anwansi ojii."

13. Anwansi

Ụdị magus (onye mgbaasi) a na-adikarị ka ọ bụ ịma mma anwansi ma ọ bụ njide spepe nke a nwara site n'ikpọ oku ma ọ bụ usoro okwu a na-abụ ma ọ bụ na-agụ, mana ọ na-ewepụ ihe omume.

14. Mara mma

Na-ama mmanwere nnukwu ihe ọ pụtara dị ka ịgba afa ma nwee ike ịgụnye ndị na-agba agwọ.

15. Amoosu

Mmadụ ga-eche na nke a metụtara omume ma ọ bụ ikike a si na ha bụ ndị amoosu (ndị inyom) ma ọ bụ ndị dibia afa (ndị nwoke), karịsịa maka nzube ojoo, bụ ndị e mere iji anwansi ojii, ịgba afa, ịgba afa, okpukpe Setan, na mgbaasi ndị ọzọ (ihe omimi na ndị e weere na ha dị ike). Mana nke a abụghị eziokwu kpamkpam. Amoosu na ịgba afa bụ otu ihe.

16. afa afa

Okwu nche anwụ, na-anabata ma ịgba afa na anwansi, mana ọ na-abụkarị maka ichọ ọdịmma onwe onye na ebumnuche aghughọ, ma ọ bụrụ na ebughị n'obi merụọ ndị ọzọ ahụ; nkwaputa eji ikike enwetara site n'enyemaka ma ọ bụ njikwa nke mmụọ, ọkachasi maka ịgba afa; kamakwa, maka anwansi ojii, amoosu.

17. Mgbochi

Imposter ma ọ bụ charlatans sitere na okwu Grik goetes na-egosi onye na-akwa ákwá ma ọ bụ onye na-eti mkpu, a na-ejikwa ya onye na-agba afa ma ọ bụ onye dibia afa bụ onye na-ekwu okwu n'ụdị mkpu ma ọ bụ ikwa ákwá. O nwere ike na-ekwu maka ndị ozizi ụgha bụ ndị na-eme anwansi (lee Ọrụ 19:19) n'ihi na ọtụtụ ndị na-eme "ịgba anwansi" na-achikọta akwụkwọ ha ọnụ ma kpọọ ha ọkụ n'Efesos, bụ ebe Timoti nọ. O nwere ike ịbụ na ihe ka ọtụtụ n'ime ihe ndị a na-akpọ ime mgbaasi bụ ndị aghughọ.

18. Exorcism

Nke a bụ omume (nke a na-eme ma ọ bụrụ na ọ bughị ihe dị adi) ichụpụ mmụọ ojoo site na mmadụ ma ọ bụ ebe ma ọ bụ ihe ndị a na-eche na ha nọ, site n'ikpọ oku na ịrụ ọrụ nke ụfọdụ mgbaasi ma ọ bụ anwansi - megidere emume ndị ahụ na-achọ ikwalite ma ọ bụ ikpata enyemaka nke ụwa mmụọ. O jighị Jizos na ndị na-eso ụzọ ya chụpụ ndị mmụọ ojoo—Jizos ji "okwu" chụpụ ha (Matiu 8:16). Okwu ahụ bụ "onye nchụpụ" (Gr. Exorkistes) pụtara na Baibul nanị n'Ọrụ 19:13, bụ ebe e ji ya mee ihe banyere ndị nwara ichụpụ ndị mmụọ ojoo site n'iji aha Jizos bụ onye Pọl onyeozị kwusara ozi ọma, ma o yikwara ka Pọl ji mee ihe n'ụzọ na-akparị ndị ọkachamara n'ichụpụ ndị mmụọ ojoo.

Idi adi nke Ndi Mmuo Ojoo: Ezigbo Ka O Bu Akuko ifo?

Nkwenye zuru ebe nile n'Eziokwu

Nkwenye na ndi mmụọ ojọọ na ohere nke inwe mmụọ ojọọ dabere na mbụ na nkwenye n'ime ụwa mmụọ - nke nwere ike na-aga azụ na mmalite nke mmadụ, ma bụrụ eluigwe na ala ruo n'oge nke Kraịst, ma e wezuga n'etiti ndi Sadiusii. Ha bụ otu ndi Juu na-agọnahụ eziokwu nke ndi mmụọ ozi, ndi mmụọ, ma ọ bụ mbilite n'ọnwụ (Ọrụ 23:8), bụ ndi Jizọs gbaghaara ekweghi ekwe ha.

Nkwenye n'ime ndi mmụọ ojọọ na inwe mmụọ ojọọ nọgidere na-enwe ọnọdụ di mkpa ná ndu Ndi Kraịst ruo ọgwụgwụ nke nari afọ nke 18. Kemgbe ahụ ikwere na ndi mmụọ ejirila nwayọọ nwayọọ na-ebelata na mba ndi mepere emepe n'ihi mmụba na-arịwanye elu nke ihu ihe onwunwe n'anya di oke egwu, na nkwenye ndi mmụọ ojọọ (mmụọ) na-aghọwanye ndi a na-ewere di ka nkwenkwe ụgha. Ọbuna ụfọdụ ndi na-azọrọ na ha kweere na Bible, nakwa ndi na-enwe obi abụọ, echewo na ọ dighi mgbe ndi mmụọ ojọọ di adi nakwa na nkwenkwe na ha nakwa na e nwere ndi mmụọ ojọọ bụ nkwenkwe ụgha n'ezie. N'aka nke ọzọ, n'oge na-adibeghi anya (malite n'oge na-adighi anya na 1970s) enweela mmasi na nkwaputa na-ezo aka n'akukụ di iche iche nke mgbaasi, ọbuna na gburugburu ọkaibe. Na a ụdi sub-omenala "Satanism" zụlitere ya joro njọ isi.

Otu echiche n'etiti ndi na-azọrọ na ha kwere ekwe bụ na akwukwọ nsọ dum akukọ banyere ndi mmụọ ojọọ bụ akukọ ifo, na ihe atụ nke ihe ojọọ juru n'ụwa; kwa, na akukọ ndekota nke ichupu ndi mmụọ ojọọ site n'aka Onyenwe anyi na ndi ozi ya bụ ihe atụ nke mmeri ha meriri ihe ojọọ site n'ozizi na ndu ha. Ma akukọ di lariji, di mfe, nke prosaic nke ihe omume di ka a ga-asị na ọ bụ eziokwu, na-eme ka nkwaputa ha ghara ibu ihe atụ ma ọ bụ ihe atụ, kama ụgha, ma ọ bụrụ na ọ bughị eziokwu. Kraịst kwuru otu oge ihe bụ ilu nke metutara ndi mmụọ na-adighi ọcha (Matiu 12:43-45; Luk 11:20-26). N'agbanyeghi nke ahụ, ọ bughị ihe nnochianya nke ihe ojọọ juru n'ụwa ma ọ bụ ike o nwere n'ebe ọ nọ, kama o gosiputara n'uzọ doro anya ọnọdụ ajo ọgbọ ahụ na-akawanye njọ.

Echiche ọzọ bụ na Kraịst na onye na-ezisa ozi oma ya kwuru okwu banyere ndi mmụọ ojọọ na ihe ndi mmụọ ojọọ na-enwe nani n'ụlọ nkwesta n'ozuzu nke ndi Juu, na-enweghi ihe ọ bula nkwaputa banyere ya eziokwu ma ọ bụ ụgha, na-eche na "ndi mmụọ ojọọ" na-na na-ata ahuhu n'okpuru ọrja nke anu ahụ ma ọ bụ nke uche puru iche (Smith's Bible Dictionary, Vol.1, p.585). Ma a na-eji asusu nnabata eme ihe nke oma naani maka ihe ndi na-enweghi mmasi na mgbe ọ na-egosighi echiche ụgha. Na akukọ ihe mere eme nke Akwukwọ Nso na-enye echiche ụgha ma ọ bụrụ na ndi mmụọ ojọọ abughị eziokwu - nke na-esiri ike ibu okwu nke enweghi mmasi, na nkwenye na ndi mmụọ ojọọ bụ isi iyi nke otutu nkwenkwe ụgha na omume ruru aru.

Ọzokwa, ọ bụ ezie na a na-anochi anya ọrja anu ahụ ma ọ bụ nke uche di ka ndi na-esokari inwe mmụọ ojọọ ma ọ bụ na-esi na ya puta, Jisọs mere ka ha di iche n'etiti ha: "N'aha m ka ha ga-achupu ndi mmụọ ojọọ; ... ha ga-ebikwasị ndi ọrja aka, ha ga-agbakekwa." (Mak 16:17-18) "O wee chiri mmadụ iri na abụọ echichi, ka ha wee nwee ike igwo ọrja, na ichupu ndi mmụọ ojọọ" (Mak 3:14-15). Nke a ekwekoghị n'asusu nnabata. Ihe na-esonu bụ ihe àmà na-egosi na ọ kariri ọrja.

1. Jemes 2:14:

I kwere na Chineke bu otù; i na-eme nke oma: ndi mmụọ ojọọ kwekwara, ha na-amakwa jijiji.” A pughị ikwu na “orja” na-ekweta ma na-ama jijiji.

2. Matiu 8:28-32:

"Mgbe o [Jizos] batara n'ime obodo ndi Gadara, e wee zute ya abuo ndi mmụọ ojọọ ji, ndi na-esi n'ili puta, di egwu nke ukwu, nke mere na o dighi onye nwere ike igafe n'uzo ahụ. Ma igwe ezi di n'ebe di anya n'ebe ha no nata nri. (Mk. 5:1-17; Luk 8:26-33)

Orja anaghi ekwu okwu, enweghi ogugu isi, enweghi mmasi na ochicho, enweghikwa ike imekpa ha ahụ.

3. Oru 16:16-21

"O wee ruo na ka anyi na-aga n'ebe ekpere [na ma o bu di nso na Filipai], na otu nwa agboghọ nwere mmụọ igba afa [Gr. a spirit, Python] zutere anyi, onye wetara ndi nwe ya otutu uru site n'igba afa. Onye ahụ na-eso Pol na anyi tie mkpu, si, 'Ndi a bu ndi ohu nke Chineke Kasị Elu, ndi na-ekwusara unu uzo nzoputa. Ma nke a ka o mere otutu ubochi, ebe Pol tughariri, si: "Ana m enye gi iwu n'aha Jizos Kraist ka i si n'ime ya puta.

4. Oru 19:11-20

Luk deoro ihe mere n'ikpeazu n'Efesos, si: "Chineke wee ruo oru ebube puru iche site n'aka Pol: nke mere na e bupuru ndi orja n'ahu ya akwa mgbochi ma o bu akwa mgbokwasị, orja ndi ahụ wee si n'ebe ha no puo, ndi mmụọ ojọọ wee puta. Umu-ndikom asa nke otu onye-Ju, bu onye-isi-nchu-aja, ndi mere nka, mo ogo ahu we za, si ha, Jisus ka m'mara, ma unu onwe-unu bu ndi? Efeso, egwu wee dakwasị ha niile, e wee nyekwa aha Onyenwe anyi Jizos otuto.

Ikwu: O bughị nanị na e ji “ndi mmụọ ojọọ” di iche na “orja,” ma ihe ndi mmụọ ojọọ kwuru ma mee asaa n'ime umu Sceva site n'aka ndi mmụọ ojọọ apughị ikwu na o bu orja.

N'ihu ya, ndi mmụọ ojọọ nwere ihe omuma ufodu banyere Chineke (Jemes 2:14), banyere Jisos (Mak 1:21-28; 3:11-12; Matiu 8:28-32; Oru 19:11-20), na banyere ndiozi ya (Oru 16:16-21; 19:11-10)—n'ebe ahukwa ka e si n'ebe ahụ ndiozi Jizos mee ihe—nke ha na-ekwu banyere ya. mmụọ mmụọ ojọọ (ma o bughị mgbe niile na-ekwurita eziokwu, di ka akuku ndi ozo na-egosi):

(a) “ndi mmụọ na ozizi ndi mmụọ ojọọ na-eduhie eduhie.” (1 Timoti 4:1-5)

(b) mmụọ na-abughị nke Chineke n'akuku "Mmụọ nke Chineke" - "mmụọ nke njehie" megide "Mmụọ nke eziokwu" - "ndi amuma ugha" megide ezi amuma. (1 Jon 3:24–5:6)

(c) onyinye ime mmụọ nke “ighota mmụọ” bu nke di mkpa na mgbakọ di iche iche nke ndi senti, o doro anya na o ga-eche nche megide ndi nduhie (1 Ndi Korint 12:10; 14:29); na, taa, ihe o bu e mere ka o buru mmụọ nsọ Chineke bu ugha. (Guo 1 Ndi Korint 13:8-13; Ndi Efesos 4:7-16)

Ndi na-agba afa na ndi na-agba afa na-enwekarị ike iduhie site n'udi ufodu—ma o bu site n'ike Setan ma o bu site n'igbara aka—ma ha eruchaghi ihe e mere site n'ike Chineke (hụ Sajmon, Oru

8:9-13; Elymas, Ọrụ 13:4-12 ; ụmụ Sceva (Ọrụ 19:11-20:8) Jannes na Jem. 7:8-13, 20-25; 8:1, 16-19);

Mmalite na ebe obibi nke ndị mmụọ ọjọọ

Amaghị ebe ndị mmụọ ọjọọ si malite site na akwụkwọ nsọ ma ewezuga na e kere ha. O yiri ka a na-akpọ ebe obibi ha "abis" (ma ọ bụ "miri"). Na Luk 8:31, site n'aka ndị mmụọ ọjọọ ndị rịọrọ Jizọs ka ọ ghara inye ha iwu ka ha 'ba n'ime abis. Na, na Ndi Rom 10: 6-7 , a gwara anyị ka anyị ghara ịsị n'ime obi anyị "Ònye ga-arịgo n'ime abis? (ya bụ ime ka Kraịst si na ndị nwurụ anwụ bilie)". N'ebe a, a na-eji okwu ahụ mee ihe dị ka otu okwu nke Hedis, ebe mmụọ nke ma ndị ezi omume na ndị ajọ omume nwurụ n'etiti ọnwụ na mbilite n'ọnwụ. Site na Ọrụ 2: 27-31, anyị na-amụta na n'ọnwụ, mkpụrụ obi Kraịst nọ na "Hades" (ụfọdụ Akwụkwọ Nsọ asụgharịwo ya dị ka "hell"), ma a hapụghị ya ebe ahụ, n'ihi na e mere ka o si na ndị nwurụ anwụ bilie (vs.22-33). Ọ bụkwa ebe ahụ ka "ogaranya" ahụ bụ ajọ omume nọ mgbe ọ nwụsiri, dị ka Jizọs kọrọ n'akụkọ banyere Nwoke Ọgaranya na Lazarọs; ma e nwere "oke ogbugba" n'etiti ya na ndị ezi omume (Luk 16:19–31). O yikarịrị ka ọ nọ na Hedis dị ka nke a chụdara ndị mmụọ ozi ahụ mehiere n'ime ya wee 'dobere ya ikpe' - ya bụ, Tatarọs - n'asụsụ Bekee a na-asụgharịkarị "hel" (2 Pita 2:4; cf. Jud 6) -ma ọ dị iche na Gehenna, ọdọ ọkụ na ebe ntaramahụhụ ebighị ebi.

Ọrụ Grik maka "abyss" ma ọ bụ "olulu na-enweghị ala" bụ abussos, omimi na-enweghị atụ. A na-arụkwa ya n'ọrụ na Mkpughe:

1) Mkpughe 9:1-11, bụ nke e meghere abis ahụ iji tọhapụ anwụrụ ọkụ nke na-agba ọchịchiri ikuku na ihe otiti ọnwụ ise nke igurube diabolical na-emekpa ndị na-enweghị akara nke Chineke n'egedege ihu ha ahụ;

2) Mkpughe 11:1-3 , bụ ebe e nọchiri anya anụ ọhịa ka o si n'abis ahụ pụta ibuso Ndiàmà Chineke abụọ agha wee gbuo ha;

3) Mkpughe 20:1-10, bụ ebe e nọchiri anya Setan dị ka a tụtụ mkpọrọ otu puku afọ n'abis, ka o wee ghara inwe ike ịchikọta mba Nile maka mwakpo a na-alụ n'ụwa Nile iji bibie ndị nsọ nke Chineke ruo mgbe otu puku afọ ahụ gwụsiri. Na n'akụkọ ikpeazụ, a na-adọta ọdiche dị n'etiti "abis" na "ọdọ ọkụ na brimstone" - ebe ikpeazụ nke mmekpa ahụ na-adighị agwụ agwụ nke ndị ajọ omume. Nke a dị iche na Hedis, nke a ga-ewepụ n'oge ikpe ikpeazụ na nke izugbe. (Mkpughe 20:11-15)

Ikwu: A tọhapụrụ " igurube" nke "abis" ruo otu oge maka nzube Chineke. Ọ pụkwara ịbụ eziokwu banyere "ndị mmụọ ọjọọ" ikwe ka ngosiputa nke ike Chineke kariri ike ndị mmụọ ozi, dị ka site n'aka Onyenwe anyị na ndị ozi ya na ụfọdụ ndị ọzọ.

Ma anyị nwere ihe ndị ọzọ anyị kwesiri iburu n'uche, n'ime akụkọ Akwụkwọ Nsọ ndị e gwara Ndi Kraịst bụ ndị ọgọ mmụọ na njikọ okpukpe, gụnyere "ikuku" dị ka mpaghara ọrụ.

Na Ndị Efesọs 2:2, a kpọrọ Setan aka ná nkwpụta ahụ na “unu jere ije n’otu oge dị ka usoro nke ụwa a si dị, dị ka onye isi nke ike nke ikuku nke mmụọ nsọ si dị nke na-arụ ọrụ ugbo a n’ime ụmụ nnupụisi.”

Na Ndị Efesọs 6: 10-12: "N'ikpeazụ, dị ike n'ime Onyenwe anyị, na n'ike nke ike ya. Yikwasịnyị ihe agha nile nke Chineke, ka unu wee nwee ike iguzogide aghughọ nke ekwensu. ajọ omume n’ebe ndị dị n’eluigwe” (eluigwe nke ikuku), ma ọ bụ nye òtù dị iche iche dị ike e buliri elu n’ụwa n’okpuru ọchịchị Setan na ndị ọchịchị ya.

N’ime Ndị Kọlọsi anyị nwere ihe ndị a: “Chineke anapụtawo anyị [ndị bụ Ndị Kraịst] n’ike nke ọchịchiri [ógbè ma ọ bụ alaeze Setan], ma sugharị anyị n’alaeze nke Ọkpara ihunanya ya [Jizọs Kraịst, onye alaeze ya site n’itugharị ya bụ otu nke ihè.” (lee Jọn 1:1-14; 8:12; 1 Jọn 1:5-7; 2:7-11) ụkpụrụ ọma, omume)]" (1:13) - na-enweghị ihe ọ bụla na-ezo aka ma ọ bụ mgbanwe na mbara ọndụ.

Ya mere: “Lezienụ anya ka ọ ghara inwe onye ọ bụla nke na-akwata unu site na nkà ihe ọmụma ya na aghughọ efu ya, dị ka ihe mbụ [ma ọ bụ ihe ndị dị n’ihu] nke ụwa si dị, ọ bughikwa n’ebe Kraịst nọ: n’ihi na n’ime ya ka izuzu nile nke Chineke bi n’anụ ahụ, e mewokwa ka unu zuo ezuo n’ime ya, onye bụ isi nke ọchịchị nile na ike, onye e mere ka ọ bụrụ onye ọchịchị na-achị, na-achị achị, na-achị achị. na-emerị ha n’ime ya (ya bụ, n’ọnwụ ya n’elu obe). (2:8-10, 15)

Ikwu: Okwu a sughariri ebe a dị ka mmụọ elemental, rudiments, nwere ike iputa ụkpụrụ isi nke ihe ọmụma; e jikwa ya mee ihe n’ihe ndị bụ isi mejuputara ụwa (ụwa, ikuku, ọkụ, na mmiri) bụ ndị a na-ewere mgbe ọfọdụ dị ka ike mmụọ. Ma e jikwa okwu ahụ mee ihe banyere 'ahụ eluigwe na ike ndị e chere na ha bi n'ime ha. A na-ewere na ndị a nwere mmetụta na-emetuta ihe omume ụmụ mmadụ, dị ka ndị mmadụ taa kwenyere na akara aka ma na-agụ kpakpando ha n'akwukwọ akukọ kwa ụbọchị, na mgbe ọfọdụ na-eji ha egwu egwu."

Okwu: Okwu na-esonu dị n’akwukwọ bụ The Cambridge Bible Commentary on the New English Bible nwere nnọọ ihe ija mma: “Ọzọkwa, a na-emesi ya ike na Jisọs bụ nanị ebe bụ isi ná ndụ Ndị Kraịst. E kwesighi inà ntị akpukọ banyere ikike mbara ala na mmetuta ha nwere n’aka ụmụ mmadụ.... Akukọ ifo ma ọ bụ akukọ ifo banyere chi ndị ọgọ mmụọ na chi nwanyị ndị na-ekpere arụsị bụ nke mmadụ mere megidere Iso Ụzọ Kraịst nke gbadoro ụkwụ n’akukọ ihe mere eme, bụ Jizọs Kraịst, na n’ihe àmà na-egosi na ọ dị mkpa dị ka onye Chineke na-agwa mmadụ okwu n’ime ya, mmụọ mbụ ma ọ bụ ike ndị e chere na ha ga-ebi n’ụwa dị elu.

Ya mere, akwukwọ-nsọ n'onwe ha akwaputaghị nke ọma na Agba Ochie ma ọ bụ Agba Ọhuru gbasara ọndụ oghere nke ebe ndị a na-atule na maka anyị igbalị ime ga-adị mpako.

C. Nnweta mmụọ ojọọ Ugbo a

Ụka Roman Katolik nke na-enye omenala nha anya ebe na akwukwọ nsọ n'okwukwe na omume ya, kwenyere na e nwere ndị mmụọ ojọọ ugbo a. Catechism ya nke Christian Doctrine, 1949, 2nd Revised Edition of the Baltimore Catechism,” na-ekwuputa echiche na “ndị mmụọ ojọọ [ya bụ, ndị mmụọ ojọọ], ma ọ bụ mmụọ ojọọ” nke akwukwọ nsọ bụ “ndị mmụọ ozi ojọọ,” na

- (a) A na-ahapụ ndị mmụọ ojọọ mgbe ụfọdụ ibanye n'ime ahụ mmadụ ka ha nwee ike n'ikike ya - obodo a maara dị ka ihe onwunwe diabolical; ma ọ bụ a na-ahapụ ha ka ha mekpaa mmadụ ahụ site na mpụga - steeti a maara dị ka diabolical obsession.
- (b) Chineke kwere ka inwe ihe onwunwe na inwe agụụ mmekehahụ pụta ihè, inye mmehie ahụhụ, iweta ndị mmehie na nchehari, ma ọ bụ nye ohere maka igosipụta ezi omume.
- (c) Mgbe ekwensu na-eji aru nke onye nwere ihe kwuo ma ọ bụ mee ihe ojọọ, onye ahụ agaghị eme mmehie, ma ọ bụrụ na o kwenyeghị n'efu.
- (d) Nchụpụ bụ omume ichụpụ ma ọ bụ na-achụpụ mmụọ ojọọ site na mmadụ, ebe ma ọ bụ ihe ha nwere ma ọ bụ nke ha nwere. Nzukọ ahụ natara n'aka Kraịst ike nke ichụpụ mmadụ.
- (e) Onye nchụpụ bụ onye nwere ike, onye bishọp nyere ya, imega mmụọ ojọọ. Usoro nke onye nchụpụ bụ nke atọ n'ime obere iwu anọ nke Ụka Ọdịda Anyanwụ. Naanị site n'ikike nke bishọp ya ka a na-ahapụ onye ụkọchukwu ka o jiri ike ya na-achụpụ ndị mmụọ ojọọ."

"Akụkwọ Nsọ e zoro aka na ya: Matiu 10:1; Ndị Efesọs 6"11. 1 Pita 5:8-9 . (Isiokwu 44, 45; peeji nke 34-36)

Ụfọdụ akụkwọ ndị Protestant na-ekwupụta nkwenye n'ime mmụọ mmụọ dị ka nke bụ eziokwu. "Haynes, na Spiritualism Vs Christianity, na-ekwu, si: 'Satan nwere mkpụrụ obi na ahụ nke ndị ikom na ndị inyom ugbo a dị nnọọ ka ọ dị mgbe ọ bụla.

Akwụkwọ Nsọ

Akụkụ Akwụkwọ Nsọ ahụ akọwaghị okwu n'ihe a na-atụle ugbo a, ma anyị nwere ike inyocha ihe ọ bụla anyị maara nke nwere ike inye aka.

- (a) Agba Ochie ekwughị okwu banyere inwe mmụọ dị otú ahụ, ọ dighịkwa ozi Jọn, nke nwere ike ọ gaghị ede ya ruo afọ iri ikpeazụ nke narị afọ mbụ nke Ndị Kraịst - nke ụfọdụ ndị chere na a malitere ikwe ka inwe mmụọ ojọọ nwee mgbe mmechi nke agba ochie nke Agba Ochie wee rute ọnụ ọgụgụ kasị elu n'oge Kraịst na ndịozị ya, iji kwe ka ha gosipụta ike nke Chineke, n'agbanyeghị na ọ bụ ezie na ọ bughị n'ụzọ zuru ezu na-eme ihe ike n'ime ụwa.

Ihe onwunwe mmụọ ojọọ ahụ ruru ọnụ ọgụgụ kasị elu wee malite jida ada ọbuna mgbe Kraịst ka dị ndụ, nwere ike ibụ eziokwu. N'ihia na ọ na-ekwu na agbụ "nwoke ahụ dị ike" (Setan) na "ebukoro ihe dị n'ụlọ ya" (site n'ichụpụ ndị mmụọ ojọọ) (Matiu 12:28-29). Ma mgbe mmadụ iri asaa ndị o zipurụ n'ihu gaa n'ebe ọ ga-emesi leta, laghachiri na-añurị ọnụ na "ọbuna ndị mmụọ ojọọ na-edo onwe anyị n'okpuru anyị n'aha gi," o kwuru, si, "Ahurū m Setan ka ọ dara dị ka àmụmà si n'eluigwe." (Luk 10:17-20)

- (b) Ọ dị ka ihe dị irịba ama na a kpoghị ikike ichụpụ ndị mmụọ ojọọ aha dị ka otu n'ime onyinye ọrụ ebube dị n'akwụkwọ ozi ọ bụla e degaara chọchị ma ọ bụ ndị Kraịst n'otu n'otu, n'agbanyeghị na ndịozị (na Filip) ji ya mee ihe dị ka e kwuru n'akwụkwọ Ọrụ Ndịozị ma kwe nkwa ma gosi ya na Mak 16:17-29 .

(c) Oghị tōghị m mma 'efu' n'ebe ah? b? ?d?
?d?gh? ?d? ?d? ?z? nke ezi omume, n?ad?gh? n?enwegh? nk?wa ma-?b? ab? ?|?.

NKWUBIOKWU

Site n'ihe niile anyị mụtara, a na-ahụ njedebe maka onwe anyị na Ndi Efesos 6: 10-20 na Ndi Kọlọsi 2: 8-15 , nke a mụọlarị, na ihe anyị nwekwara na Ndi Kọlọsi 2: 16 - 3: 17 (na akụkụ ndi ọzọ yiri ya), na-emesi anyị obi ike na Kraịst na-achikwa, ebe ọ na-egosiputa ike ya n'elu Setan na ndi mmụọ ozi ya niile site n'okwukwe ha na / ma ọ bụ na-emesi anyị obi ike site n'okwukwe ha. iguzosi ike n'ihe na-erubere ya isi. Nke ahụ kwesiri ime ka Ndi Kraịst nwere onwe ha pụọ n'egwu ụgha nile na itụ egwu ụwa ajọ mmụọ.

Ndi mmụọ ọjọọ abughị nke Kraịst ka ọ chụpuru ha ma Setan ji ha mee ihe iji mezuo uche ya.